

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Bayash Luke

Holy Bible Aionian Edition ®

Luka

Bayash Luke

Language: Romanian

Romania, Moldova

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 10/9/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

Pioneers.org, 2018

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefaťă

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Bayash at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoa Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka	1
------------	---

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

Glosar

Hărți

Destin

Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartălji kă jej nu šćijă šje fašji."

Šă vojnici ur skos kockă să să āmperci dăm coljilje aluj äntră jej.

Luka 23:34

Luka

1 Ka kum šćijec mulc su apukat sā skriji događajur
šje Dimizov u obečalit a su dogodulit äntri noj. **2** Orikic as re svedoci dām kap dā šje ur skris šje ur
văzut sā šje svite Isus, jej ās slugurlje alu vorba. **3** Aša sā ju mam ängändit dām elši pā rānd sā skruv
kutotu pāntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sā fij siguran
sā poc arāta sā spuj dā ankridala dā vorbilje dā
šje u fost änväcat kā āj aje anume. **5** Äm zäljiljele
kānd kralj Herod vladale äm Judeja, are unu popā šje
sā čima Zaharija dām svečenički rodu alu Abiji, sā
mujere aluj isto are dām pleme alu Aron. Je sā čima
Elizabeta. **6** Amändoj ās re äm oči alu Dimizov fār dā
duvinā, pravedni kā jej cānje toči zapovjedurje sā
pravilurje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fār dā kupij,
daje kā Elizabeta nu puće sā avji kupij, sā amändoj
asre tari bătärnj. **8** Kānd una zā, Zaharija služule
ka popa alu Dimizov äm Hram, u vinjut vreme pā
grupa aluj sā služulaskā. **9** Dā pā običaju äntri pop lu
izabralit ku kockā sā mergā äm svetište alu Domnu
sā prinusulaskā miomirosur. **10** Sā änreg narodu
aščipta afarā äm udvar sā aruga äm vreme dā
mirosur. **11** Atunje andalu alu Domnu su năstāmit
äm Hram alu Zahariji dădänenći pā desna parci dā
žrtvenik hundī are miomiris. **12** Zaharija kānd u väzut
pā andal tari su änfriskušatäsä. **13** Daje andalu ju
zās: "Nuči sprije, Zaharija! Arugalā ata u fost auzatā.
Mujere ata Elizabeta u ave fišjor, sā tu vi da numi
Ivan. **14** Vi ave fălušaje sā slavlje sā mulc sur äm
făluša la fătala aluj. **15** Kā jāl anume u fi mari äm oči
lu Domnu anostru. Vin sā tari butură no be. Mar äm
injima alu mumăsa jāl u fi umpljet ku Duhu Svänt. **16**
Mulc fišjori kari ās Izraelci sur änertosji dā rānd dā la jāl
äm napoj la Domnu Dimizovu alor. **17** Jāl u merži äm
nenče alu Domnu ka vjesniku äm duhu sā äm pučere
alu Illja kari are dā känva prorok sā pomirilaskā pā
kupiji ku tatusurlje, sā äntokā pā eje kari ās nevjerni
sā apuši mudrost dā la heje kari ās pravednā, sā
pripremalaskā narod pāntru Domnu." **18** Ali u zās
Zaharija alu andalu Gabrijel kari stāče äm nenče alu
Dimizov: "Dā pā šje uj šči kā aje äj anume? Tu vejs kā
mes aku om bătărñ sā băšaca ame äj isto äm aj." **19**
Andalu ju äntors vorba: "Numilje amnjov äj Gabrijel sā
ju mes ku Dimizov sā askultă šje mu spunji, aša mes
mānat sā svitesk ku činji sā sāc aduk Hir fālos. **20**
Punjī mā ureči, kānd mar nu maj änkrizut dā vorbasta
šje cam spusu, tu njimika nu vi puće sviti pān šje
no su dogoduli asta šje cam spus. Vorbilje šje cam
spus ur fi äm pravă vremi." **21** Lume aščipta afarā pā

Zaharija, sā sā čudule šje fašji atita dobā äm svetište.
22 Kānd u vinjut afarā nu puće sā svitaskā. Jāl svite äm
znakovur sā nu puće sā svitaskā njimika pān šje nu
ju su ave kupilu. Sā atunje ur prišjepi kā u avut vizija
äm svetište. **23** Kānd u završalit vreme dā služba aluj
äm Hram, Zaharija u fužit akasā. **24** Atunje maj dā
pā zäljilje băšaca aluj u rāmas gärjonā, sā nu jāša
afarā šinj̄ lunj. Elizabeta u zās: **25** "Domnu äj ala
kari u fākut asta aku: Dimizov su ujtat pā minji ku
milā sā u lot ändärät rušanje dām oči alu omjin." **26**
Šasā lunj dā kānd Elizabeta are gärjonā, Dimizov u
mānat pā andalu aluj pāšči Gabrijel äm varuš äm
Galileja kari sā čamā Nazaret. **27** Jāl u vinjut la fatā
äm pār kā su zaručulit ku Josip kari are potomku alu
Kralju David. Je sā čima Marija. **28** Gabrijel u vinjut sā
u zās: "Änfălušeščici tu kari ješć izabralit! Domnu äj
ku činji! Blagoslovilită ješć tu äntri mujer!" **29** Marija
are uznemireň dā pozdravu aluj sā je u änšjirkat sā
sā ängändaskā šje značalešči. **30** Andalu ju zās alji:
"Nuc fijā frikā, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milā. **31**
Punjī ureči, vi rāmanje gärjonā, vi fāta fišjoru sā tu ji
punji numi Isus! **32** Jāl u fi mari, sā u fi čimat Fišjoru
lu Hāl Maj Mari! Sā Domnu Dimizov ju da autoritet sā
vladalaskā ka kralju ka kum äj predaku aluj David. **33**
Sā jāl u vladalit äm familija lu Jakov dā erikeš, sā
kraljevstva aluj nu ave kraj!" (aiōn g165) **34** Marija u
äntribut atunje pā andal: "Kum poči asta fi kā ju mes
fatā äm pār!" **35** Andalu ju äntors vorba: "Duhu Svänt
u vinj pā činji, sā pučere dā Hāl Maj Mari ču astupa
ku umbrā. Dām ala rānd Kupilu Svänt šje u fi fātat dā
la činji u fi čimat Fišjoru alu Dimizov. **36** Punji ureči:
Rođakinja asta Elizabeta äj bătărñ sā isto u ave
fišjor, kā je nu puće sā avji majmult, ali aku äj mar
äm šasā lunj dā kānd äj gärjonā. **37** Kā njimika nuj
nemoguće alu Dimizov!" **38** Atunje u zās Marija: "Da
ju mā ligizesk ku asta sā fjuv ropkinja alu Domnu.
Lasā fijā aša kum tu zāš." Atunje andalu u fužit dā
la je. **39** Dovā tri zālji dā pā aje Marija su gătat sā u
mers pā kalji, je su ängribit äm unu sat äm Judeja
pā dal. **40** Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat
äm nontru sā su pozdravalit ku Elizabeta. **41** Kum u
auzāt Elizabeta pozdravu lu Marija u sāmcāt pā
kupilu alji kum tari su miškat äm injimā, sā Elizabeta
are pljiniā ku Duhu Svänt. **42** Elizabeta tari u mužit
lu Marija: "Maj tari ješć blagoslovilită tu äntri mujer,
sā blagoslovilită äj kupilu atov!" **43** Adišje mes aša
bitnā, kā tu mama lu Domnu amnjov vinji sā mā
posjetilaskā? **44** Kā dām momentu šje am auzāt
pozdravalala ata, kupilu amnjov tari su miškat dā
fălušājā äm injima ame! **45** Blagoslovjenā daje kā tu
aj änkrizut kā šje Domnu cu igirit sigurno u fi!" **46**

Atunše Marija u zās: "Duša ame āl slavalešči pā maj čimat proroku alu Maj Mari Dimizov, kā tu vi meržji mari Domn, 47 šā duhu amnjov sā āñfālušešči ām ām nenče alu Domnuluj šā sā āj direš kalje aluj, 77 Tu Dimizov Spasitelju amnjov, 48 daje kā jāl su ujitat vi da alu lume lu Dimizov, Hir fālos dā spasalala šā ku miłā pā minji pā poniznā ropkinja aluj, aku toci dā jirtala dā grehurje alor, 78 Kutotu asta āj dā rānd generacijurlje mur čimamā blagoslovljenā, 49 daje dā suflitu milos alu Dimizovu anostru, ka sorilje kari kā svemogući Dimizov u fākut mari djetur ku minji, svitlizešči u vinji afarā dām nor pā noj sus 79 u da šā numilje aluj āj svänt. 50 Pälängā totā sāmänca, luminā alu eje kari šađi ām tunjerik, šā ām umbra alu Dimizov āj milos pälängā eje kari āl poštivalešči morči. Nju punji pišoriljeanostri pā kalje dā putuljalā." 51 Ku mānā aluj jāl u fākut pučernijsi lukrur. Jāl u 80 Ivan u kriskut šā su āmbālurit ām duh. Kusta ām arunkat afarā pā eje kari asre ponosnā ām suflīcijile pustiniň pān šje nu su arătat javno alu Izraelc.

ajar šař pā eje kari asre umišljeni. 52 Pā heje bábour vladar lju várliji dā pā prijestolje, a pā heje kari aš ponizni lju rídikatulji. 53 U ránjit pā flámänžku mánkari bunä, a pā gázdaši lju mäňna ku mänjilje golji. 54 Jäl u ažutat pā Izrael sluga aluj su ängänditusä dā milä aluj, 55 ka kum u obečalit alu preci anoštri dā känvava sā fijä pljinj dā milä pálängä Abraham šař pálängä potomku aluj dā erikeš." (aien g165) 56 Marija u råmas ku Elizabeta tri lunj atunše su äntorsäsä akasä. 57 Känd u vinjít vreme alu Elizabeti sā avji kupil, je u fätat fišor. 58 Šař känd ur auzät susjedu šař njamu kă Domnu are bun pálängä je, jej ur vinjít una la je šař sā ař fáluše ku je una. 59 Kupilu trábuje sā fijä obrezalit pā optä (8) zuva, Šař känd or vinjít una sā fakä asta, jej gändé sā ař de numi Zaharija dā pā tatusu. 60 Mumäsa u odbijilit šař u zás: "Nu, jäl su čima Ivan." 61 Ali jej ur zás: "Njime däm njamuc nu u fost čimat dā pā numiljala!" 62 Šař aša jej äntriba ku znakur pā tatusu alu kupilula, kum su čima. 63 Zaharija u šjurut pločicä dā skris šař u skris: "Ivan ař numilje aluj!" Toc asre ämirac. 64 Šař däm ala šas Dimizov u däsväkut gura alu Zaharija šař poći sā svitaskä. Šař jäl däde slavä alu Dimizov! 65 Atunše frika u vinjít pā tot susjedu šař ař totä parče dā Judeja pám dalur šař spunje šje su dogodulit. 66 Toc kari ur auzät dā aje cärne ař firi šař sā ängände: "Šje u fi däm ala kupil? Anume mäňna alu Domnuluj are ku kupilula Ivan." 67 Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dā Duhu Svänt, atunše prorokovale šař zäšje: 68 "Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Kă jäl u vinjít šař sā otkupilaskä pā narodu aluj! 69 Jäl u rädikat päntru noj pā spasitelju silni! Däm potomstva lu sluga amnjov la kralj David. 70 Asta nju fost spus däm gurälje dā proroci aluj svänc dā kärava: (aien g165) 71 spasenje dā la dužmanji anoštri šař däm mänj kari toc nji märzäleši. 72 Are milosrdan pálängä preci anoštri, šař u ispunulit savezu aluj svänt. 73 Äm zakletvä kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: 74 sā nji izbavalaskä däm mänj alu dužmanj, sā pučenj poslužulenj pā jäl fär dā frikä, 75 sā sā kustanj svänt šař direkt ař toci zäljilje dā kustu anostru. 76 Šař tu Ivan fišoru amnjov, tu vi fi

2 Če aje vremi dā pā šje su avut Ivan, zapoved u fost mǎnatā dā la car August sā fakā skritura dā stanovništvo ām äntragā cara. **2** Aje are elši skritura dā stanovništvo kari u fost kānd Kvirinije are vladar dā Sirija. **3** Aša toc ur mers sā sā prijavalaskā ām varuš hundi preci alor u kustat. **4** Aša Josip dām mik varuš Nazaret ām Galileja, u mers ām varuš Betlehem ām Judeja hundi su avut David daje kā jej as re njamu alu kralj David. **5** Josip u mers akulo sā sā jivaskā dā skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gärjonā. **6** Šā kum asre dām Betlehem akulo vreme u vinjut sā sā ajvi kupilu. **7** Je u avut elši fišjor, lu ānvälitalu šā lu pus ām hištalov daje kā nu are soba pāntrum je ām fugadov. **8** Ām ala lok dā apropi dā Betlehem asre pastirur kari rāmānje afarā pā otvorenlo šā pāze stadurlje alor totā nopće. **9** Šā dām turdatā su pojavalit andalu alu Domnuluj! Andalu u stat ām nenće alor, šā slava alu Domnuluj lju svitlázat pā jej. Šā pastiri u gālbānijt ām ubraz dā frikā. **10** Ali andalu lju zās: "Nu vā fijā frikā! Ju vjuv sā vā aduk Hir fālos, dā mari fālušājā pāntru totā lume. **11** Ām varušu hundi su avut Kralj David, astās su avut Spasitelj. Jāl are Krist, Domnu! **12** Asta āj znak dā pā kari sā āl Šćijec: voj vic afla pā kupilu ānvälit ām hištalov." **13** Atunše dām turdatā lāngā parce dā andal u vinjut mulc andej dām nor kari hvalale pā Dimizov. Šā jej slavale: **14** "Slava alu Dimizov ām nor šā pā pāmānt putuljalā alu eje ominj kari lju izabralit." **15** Dā pā šje ur fužit andelj dā la pastir ām nor, pastiri ur zās una la alt: "Haj aku am Betlehem, šā sā viđenj aje dā šje Domnu nju spus!" **16** Aša sur āngribit ām Betlehem šā ur aflat pā Marija, šā pā Josip, a kupilu are ām hištalov. **17** Šā kānd pastiri ur vāzut pā kupil, jej sur apukatāsā sā spujā šje lju fost spus dā la andej dā kupil. **18** Toc eje kari ur auzāt šje pastiri ur spus, jej toc asre āmirac. **19** Ali Marija cārje toči vorbilje alor ām sufljicilje alor šā mult su gāndit dā jelji. **20** Atunše pastiri ur fužit la stadurlje alor šā jej dāde hvalā šā slavā lu Dimizov dā kutotu stvarurlje šje ur auzāt šā šje ur vāzut, točno kum lju fost najavalit alor.

21 Osma zuva kănd kupilu su avut u fost obrezalit, totă zuva, kapu sur apukatásă să āl koći āntri njamu šă u fost čimat Isus, numilje u dată aluj dă la andal šă āntri hej kari āl kunošći. 45 Kum nu lor aflat, jej majnti dă šje Marija u rāmas gărjonă. 22 Šă kănd ur mers ām napoj ām Jeruzalem šă āl koći. 46 Tri u vinjit vreme alu Marija obred dă čistilală kum are zălji dă pă aje jej lor aflat. Isus are ām Hram, šăde zapovjedalač dă la zakonu alu Mojsije, Marije šă āntri učitelji dă zakonu alu Mojsije, punje ureče šă Iji Josip ur dus pă Isus am Jeruzalem să āl posvetilaskă āntriba. 47 Toc kari āl punje ureče asre āmirac la fire la Domnu, 23 kă āj skris ām zakonu alu Domnu: "Tot aluj, šă la odgovurje aluj. 48 Roditelji aluj isto aša elši fišor u fi posvetilită la Domnu." 24 Jej trăbă isto asre tari āmirac kănd lor văzutălă akulo šă mumăsa să adukă žrtvă: "Dovă grlicur ili doj tănjiră puromb," ju zăs: "Fišoru amnijov adăşje njaj făkut asta anovă? kum āj zapovjedalit dă la zakonu alu Domnu anostru. Tata atov šă ju as renj ām mari brigur dă činji, păscăi 25 Atunje are om ām Jeruzalem šje să čima Šimun. tot či kutanji!" 49 Isus u āntors vorba: "Ali adăşje mă Jăl are pravedan šă svet šă ašcipta pă Mesija să kutac? Nu šćijec kă ju aš trăbuji să fjuv ām kasa alu izbavalaskă pă Izrael šă Duhu Svănt are ku jăl. 26 Tata amnijov?" 50 Jej nur prišijput šje gănde să Iji Šă Duhu Svănt majnti ju spus aluj kă no mori majnti spujă. 51 Ali Isus u mers ām napoj ku roditelji ām dă šje no viđe pă Mesija alu Domnu anostru. 27 Nazaret, šă jăl lju u pus ureći. Šă mumăsa aluj u Aša Duhu Svănt lu dus pă Šimun ām Hram kănd ur cănut kutotu vorbilje ām sufslituš. 52 Šă ām aje vremi adus roditelji pă kupilu Isus ām nontru šă să fakă Isus u kriskut ām gănd šă ām telă šă ku milă dă la obred kum are običaju dă zakonu alu Mojsije. 28 Dimizov šă dă la lumi.

Šimun lu apukat ām mănljileš pă Isus, slavale pă Dimizov, šă u zăs: 29 "Aku lasă pă sluga atov să moră ām putuljală, Domnu, kum tu aj zăs, 30 kă oči amej ur văzut spasenje ata. 31 Asta tu aj făkut dă totă lume. 32 Asta āj lumina dă ominj šă Iji svitilazaskă alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dă Izrael!" 33 Tata šă mama alu Isus asre umpljec ku āmirală dă kutotu šje Šimun u zăs dă jăl. 34 Atunje Šimun u blagoslovulit pă jej šă u zăs lu Marija: "Dimizov u odredilăt pă ala kupil kă părnu jăl mulc Izraelc ur kăde šă su riđikasă. Jăl āj odredilăt să fijă znaku alu Dimizov, ali mulc lur odbacalilă 35 aša u vinji pă lumină găndurlje askunšă alu mulc, a maču či āmpunžji ām duša ata." 36 Are isto aša proročica Ana fată alu Fanuel kari āj dăm pleme alu Ašer. Ana are tari bătărnă mujeri, je are šapči aj ām brak 37 šă aku āj vădojă, mar hundivă osamdeset patru aj. Ana nu fužje dăm Hram, nego služule akulo zuva šă nopće ām post šă ām aruguminči. 38 Baš pă aje vremi Ana u vinjit, hvalale pă Dimizov, šă je spunje dă kupilu Isus alu toc kari ašcipta pă Dimizov să otkupilaskă pă Jeruzalem. 39 Dă pă šje ur făkut Josip šă Marije kutotu šje zakonu alu Domnu u šjură dă la jej, jej ur mers ām napoj ām varušu alor Nazaret ām Galileja. 40 Kupilu u kriskut šă su āmbălurităsă, are pljin dă mudrost, šă blagoslovurje alu Dimizov asre ku Isus. 41 Roditelji alu Isus măržje ām tot anu ām Jeruzalem să fijă akulo pă blagdan dă Pasha. 42 Aša kănd are Isus dvanaest aj dă bătărn jăl una ku jej u mers pă blagdan ka kum stalno măržje. 43 Šă kănd u trikut blagdanu jej sur gătatăsă akasă, ali făr dă ţcučilje alu roditelji, kupilu Isus u rāmas ām Jeruzalem. 44 Jej gănde kă āj hundivă ām grupă. Jej ur trikut mari kalji

3 Kănd are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj, Poncije Pilat are upravitelj ām Judeja, Herod vladale ām Galileja a Filip, fračilje aluj dă pă tata alor, vladale ām Itureja šă ām Trahonitida a Lizanije vladale ām Abilena, 2 Ana šă Kaifa asre mar popur, Dimizov u mănat porukă alu Ivan, fišoru alu Zaharija, kari kusta ām pustinjă. 3 Šă aša Ivan u mers ām toči lokurje pă lăngă rijeka Jordan să propovjedălaskă daje kă toc kari u grešălit, a heje kari su pokajalit să Iji jarči Dimizov grehurile a Ivan atunje lju bučuza. 4 Ka kum Prorok Izaija svite ām kenvije aluj dă ešće vorbi: "Graju alu unu kari mužešči ām pustinjă šă să auze: pripremiec kalje părnu Domnu; ravnalecă kalje! 5 Lasă totă dolina să fijă umpljetă šă totă planina să fijă ām tokmă ku alčilje, šă kăljilje krivă să fijă pravă, šă kăljilje kari nus ravnă să fijă ravnă 6 atunje totă lume u viđe Spasenje dă la Dimizov." 7 Alu gărmadă dă lumi kari ur vinjit la jăl să să bučazi, Ivan zăsje: "Voj leglo alu otrovni šarpi, šinji vu upozorulit să ānširkăc să skăpăc dăm kazna šje u vinji pă voj? 8 Arătăc plodur dă ānkăjal! Nu vă apukăc să vă zăşjec una lu alt: Abraham āj tata anostru! Ju vă zăk: Dimizov poći dăm petrilješe rădika pă kupij alu Abraham!" 9 Mar aku sâkure dă sudu alu Dimizov āj pusă sus să taji dăm korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu adušji bun plod u fi tijet āndărăt šă vărljut ām fok. 10 Gărmadă lu āntribat pă jăl: "Šje să făşjenj atunje?" 11 Ivan u zăs: "Dakă avec dovă kămašă atunje āmpărcăcăvă ku ala kari nari njiš una. Dakă avec mănkari isto aša trăbă să vă āmpărcăc." 12 Akulo asre isto šă carinici kari ur vinjit să să bučežă šă jej lor āntribat: "Učitelju, šje să făşjenj?" 13 Ivan u āntors vorba:

"Nu maj akuljižec majmult dă kită šje avec pravo sā alu Sala, Sala are fišjoru alu Nahšon, 33 Nahšon locā!" 14 Šā kătănjilje isto lor āntribat: "A noj? Šje are fišjoru alu Aminadab, Aminadab are fišjoru alu trăbă noj sā făšenj?" Alor lju zăs: "Nu loc ku săla dă Admin, Admin are fišjoru alu Arni, Arni are fišjoru njime banj, njîš nu svedočulec krivo protiv dă šjinjiva alu Hesron, Hesron are fišjoru alu Peres, Peres are sā fijec zadovoljni ku plata avostră!" 15 Lume asre fišjoru alu Juda, 34 Juda are fišjoru alu Jakov, Jakov aku pjlinj dă aščiptalur, sā sā āntriba ām suffiċilje are fišjoru alu Izak, Izak are fišjoru alu Abraham, alor, nar puće Ivan sā fijă Mesija. 16 Ivan lju āntors Abraham are fišjoru alu Terah, Terah are fišjoru alu vorba alu toc: "Ju vă bučez ku apă, ali unu kari u Nahor, 35 Nahor are fišjoru alu Serug, Serug are fišjor vinji kari aj maj bălour da minji sā lu kari nu mes alu Reu, Reu are fišjor alu Peleg, Peleg are fišjor vredan sā aj l jeg žnirancurje aluj. Jäl vu bučuza ku alu Eber, Eber are fišjor alu Sala, 36 Sala are fišjoru Duhu Svănt sā ku fok. 17 Jäl cănnji furka ām măna alu Kenan, Kenan are fišjor alu Arpakšad, Arpakšad aluj, sā jäl u čistili teleku temeljito. Jäl u akulježi fâjna are fišjor alu Šem, Šem are fišjor alu Noa, Noa are ām skladišta aluj, ali jäl u arđi jarba uskată ām fok fišjor alu Lamek, 37 Lamek are fišjoru alu Metušalah, šje nu sā aščinžji." 18 Šā ām mulci poticajur svite Metušalah are fišjoru alu Henok, Henok are fišjoru alu lume sā alu cară dă Hir fălos. 19 Ivan lu făkut alu Jered, Jered are fišjoru alu Mahalalel, Mahalalel dă njimik pă car Herod dă rănd kă jăl su lot una ku are fišjoru alu Kenan, 38 Kenan are fišjoru alu Enoš, Herodijada băšcăcă alu fracisus isto aša sā dă alcii Enoš are fišjoru alu Šet, Šet are fišjoru alu Adam, a stvarur relji šje u făkut Herod. 20 La kutotu stvarurje pă Adam Dimizov u stvorulit.

relji šje u făkut jäl u pus maj una: jäl u ānkujet pă Ivan šje bučază ām čemică. 21 Kănd asre totă lume bučuzac dă la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kănd Isus su arugat su dăsvăkut noru, 22 sā Duhu Svănt u vinjit žos pă jäl am formă dă purombu sā graj dăm nor u svătit: "Tu ješć Fišjoru amnijov plăkut! Tu ješć fulušuja ame!" 23 Aku Isus are hundiva trideset aj dă bătărn kănd su apukat javno sā propovjedălaskă. Isus are cănut dă fišjoru alu Josip. Josip are fišjor alu Eli, 24 Eli are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, Levi are fišjoru alu Malki, Malki are fišjoru alu Janaj, Janaj are fišjor alu Josip, 25 Josip are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Amos, Amos are fišjoru alu Naum, Naum are fišjoru alu Hesli, Hesli are fišjoru alu Nagaj, 26 Nagaj are fišjoru alu Mahat, Mahat are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Šimij, Šimij are fišjoru alu Joseph, Joseph are fišjoru alu Joda, 27 Joda are fišjoru alu Johanan, Johanan are fišjor alu Resa, Resa are fišjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fišjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fišjoru alu Neri, 28 Neri are fišjor alu Malki, Malki are fišjoru alu Adi, Adi are fišjoru alu Kosam, Kosam are fišjoru alu Elmadam, Elmadam are fišjoru alu Er, 29 Er are fišjoru alu Joshua, Joshua are fišjoru alu Eliezer, Eliezer are fišjoru alu Joram, Joram are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, 30 Levi are fišjoru alu Šimun, Šimun are fišjoru alu Juda, Juda are fišjoru alu Josip, Josip are fišjoru alu Jonam, Jonam are fišjoru alu Elijah, Elijah are fišjoru alu Meleja, Meleja are fišjoru alu Mena, Mena are fišjoru alu Matata, Matata are fišjoru alu Natan, Natan are fišjoru alu David, 32 David are fišjoru alu Jišaj, Jišaj are fišjoru alu Obed, Obed are fišjoru alu Boaz, Boaz are fišjoru

4 Isus, pljin dă Duh Svănt su āntors dăm rijeka Jordan, sā āl duşje Duhu părni pustinjur 2 četrdeset zălji, hundi u fost ānşirkat dă la draku. Ām zălijelje nu u mănkat njimika, sā kănd u vinjit do kraja jăl are fămănd. 3 Draku ju zăs atunje: "Dakă ješć tu Fišjoru alu Dimizov zapovijedalešći alu petrilješće sā sā faktă pită." 4 Isus ju āntors vorba: "Skris aj ām svăntă kenvija: 'Lume nu kustă numa dăm pită.'" 5 Draku lu dus pă jäl pă planină naltă, sā ām unu moment draku ju arătat aluj kutotu kraljevstvo dă svet. 6 Šā draku ju zăs aluj: "Ju cuj da kutotu pučeresta sā măndremesta kari aj dată mijă, sā ju pot da alu řinji găndesc. 7 Kănd čaj klanjal i la minji, ju caš da kutotu cijă." 8 Isus ju āntors vorba: "Skris aj ām svăntă kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjaleščići sā pă jäl služulešči!'" 9 Dă pă aje draku lu dus ām varuš Jeruzalem sā lu pusălă pă maj nalt lok dă Hram. Atunje ju zăs aluj: "Dakă ješć tu Fišjoru alu Dimizov, seri žos! 10 Kă aj skris ām svăntă kenvija: 'Jäl u zapovjedali alu anđelji aluj sā či păzaskă', 11 sā 'ču dušji pă măna sā nu či luvešć ku pišjorilje ām petră.'" 12 Isus āntorši vorba: "U zăs aj ām svăntă kenvija: 'Nu ānşirkika pă Domnu Dimizovu atov!'" 13 Atunje kănd u trikut draku ku toči ānşirkalurje, lu lăsat pă jäl pă una vreme. 14 Isus meržji ām napoj ām lok dă Galileja ām pućere lu Duh, sā vorbi dă jăl sor apukat sā kružulaskă păščitot ām aje regijă. 15 Jäl ānvăca ām sinagogurje alor sā toc āl slavale. 16 Jäl u vinjit ām varuš dă Nazaret, hundi jäl u kriskut sā pă običaju aluj, jäl u mers sămbăta ām sinagogă. Šā su skulat sā čitalaskă. 17 U dată la jäl svitak dă la proroku Izaija, a jäl u dăsvkut svitku sā u aflat lok hundi skrija:

18 "Duhu alu Domnuluj āj pā minji dasupra. Dām ala žos toc kari ave njam šā urtaš dām mulči bičišugur rānd jāl mu izabralit pā minji sā vā propovjedalaskā ljom adus la jāl. Šā jāl lju āntrimat aša dā jāl punje Hir fālos la sāraši. Jāl mu mānat pā minji sā spuj alu mānjlile aluj pā jej unu pā kiči unu. 41 Mulc dām jej hej šje ās līgac kā poći sā fijā dāsvākuc šā lu orb kā ave draši ām jej šā kum jāše afarā, drašije dām jej poći sā vadā šā sā de slobodā alu hej tlačalic, 19 šā mužje: "Tu ješć Fišjoru alu Dimizov!" Ali jāl lju rāspita sā proglašalesk anu pljin dā milā alu Domnuluj." 20 šā nu lji dāde sā svitaskā kā jej ščije ka jāl āj Krist. Isus u āncis svitku šā u dat ām napoj la pomočniku 42 Mar kum vinje zuva jāl u fužit dām kasā pā lok šā u šāzut. Šā toc ku oči ām sinagoga u mucāt pā pustulot. Gārmadā dā lumi āl kuta, šā kānd lor aflatā jāl. 21 Su apukat sā ānveci: "Astās asta svāntā karči, gānde sā āl cājā sā nu fugā dā la jej. 43 Ali Isus lju kari ac auzāt ku urečilje avoštiri, su ispunulitās." 22 zās: "Ju trābā sā mād duk ām alciļje varušur sā spuj Jej toc sā āmira la toči vorbilje dā milā šje kāde dā Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov. Dām asta rānd pā gura aluj. Šā jej su āntribat: "Nuj jāl fišjoru alu am fost mānat pā pāmānt." 44 Šā aša u mers sā Josip?" 23 Jāl lju zās: "Āj una izrekā kari sigurno ac propovjedalaskā pām sinagogur ām Judeja.

5 Ām una zā Isus stāče lāngā Genezaretsko jezero, kānd gārmadā sā astrānje la jāl sā audā vorba alu Dimizov. 2 Jāl u vāzut doj čamcur kum asre pā mal rāzāmac, kari u lāsat ribari kānd āš čistile mrežurlie. 3 Jāl u tunat ām čamac kari are alu Šimun, šā lu āntribat sā āl āmpingā maj ām sus dā la mal. Atunje jāl u šāzut žos šā su apukat sā ānveci pā gārmadā dā lumi. 4 Kānd u fost gata ku ānvācalā, jāl u zās alu Šimun. "Āmpinži ām maj adānkā apā šā slābuszāc mrežurlie ām apā." 5 Šimun ju āntors vorba aluj: "Domnu luj, anj lukrat totā nopē Šā njimik nanj apukat: ali pā vorba atu ju uj slābuszā mreža ām napoj ām apasta." 6 Kānd u fākut aša jej u apukat mari boglā dā pešč, atit dā mreža kit nu puknje. 7 Jej ur mužit la urtaši alor dā pā alciļje čamcur sā lji ažuči; jej ur vinjut, šā umpljet dovā karur dā pešč dā maj šjeva sā āntupe. 8 Kānd u vāzut Šimun Petar aje jāl u kāzut li pišjorilje alu Isus šā u zās: "Maknaleščicī dā la minji, Domnu, kā ju mes grešnā om!" 9 Frikā delj svāntā u kāzut pā jej šā pā ominj šje ur vinjut sā lji ažuči, kānd ur vāzut kic pešč ur apukat. 10 Isto aša asre āmirac Ivan šā Jakov, jej asre Zebedejevi fišjori šā urtaši alu Šimun. Ali Isus u zās alu Šimun: "Nuc fijā frikā. Dā aku, maj menkulo tu vi apuka pā ominj!" 11 Aša jej ur adus karurlje dā apā pā mal, ur lāsat kutotu šā lor sljedilit pā jāl. 12 Isus are ām unu dām varušurljelje. Om pljin dā gubā lu vāzutulā pā jāl šā su arukānt pā dinučiš ām nenče aluj šā sā aruga la jāl: "O Domnu, dakā numa tu vuješć, tu mā poc āntrima." 13 Isus u mācāt māna aluj šā lu taknulit, šā u zās: "Ju gāndesek. Fi čistilit!" Šā dānturdata guba lu lāsat. 14 Atunje lu purunšjitolā sā nu spujā alu njime, čar asta sā fakā: Elši sā mergā la popā šā sā areci, dā pā aje, dā dokaz dā vražā, vi trābuji sā aduš žrtvā dā čistilalā ka kum Mojsije u zapovijedālit. 15 Svat dā jāl su širilat maj pā dāparci, aša dā gārmadā dā lumi ur vinjut sā pujā ureči la jāl, šā sā fijā ozdravalic. 16

A jäl sā täräje pā lok pustulot šā sā posvetilaskā la ar propadnuli. 38 Nov vinu träbä sā fijā värsat ām aruguminči. 17 Ām una zā, Isus änväca, ave ām nencí novā čuturica. 39 Šā njime dā pā šje u be vin bätärn pā mulc farizej šā učitelj dä zakonu alu Mojsije kari ur nu gändesči sā be nov, kā zäšji: "Bätärn āj dästul dä vinjit däm toči kumpäñjile dä Galileja šā Judeja šā bun."

däm Jeruzalem. Pućere alu Domnuluj are ku Isus sā ozdravalaskā pā bičež. 18 Atunše šjeva ka ominiji ur vinjit šā adušje pā om kari nu puće sā umblji. Šā jej gändē sā āl adukä la Isus. 19 Ali nu are lok pā hundī sā āl adukä ām nontru dä gužva mari. Aša jej sur urkatäšā pā krov šā lor släbuzät ām nontru pām krov ku pat dä tot la dä dä nenče alu Isus. 20 Känd u väzut änkriðala alor, jäl u zäs alui: "Omulji, grehurlje atelji šā jirtači." 21 Pā ešće vorbi farizej šā učitelji dä zakonu alu Mojsije sā gändē: "Šjinji āj omusta šje svitešči aša protiv dä Dimizov? Šjinji osim dä Dimizov poći sā jerći grehurlje?" 22 Isus šćije šje sā gändesči, šā jäl lju zäs: "Adäšje vā äntribäc ešće stvarur ām sulfljicilje avoštři?" 23 Šje āj maj ušuri dä zäs: 'Grehurlje cis jirtači!', ili sā zäšj: "Skoläči šā umblä?" 24 Ali numa sā šćijec kā Fišjoru alu Omu ari autoritet aišeje pā pāmärt sā jerći grehurlje. Dakä zäk alu fišjoru kari nu poći sā umblji: 'Skoläči, jec patu šā dući akasä!" 25 Šā odma su skulatäšā šu lot patu pā šje are pā košči, šā u fužit akasä, šā pā kalji slavale pā Dimizov. 26 Sā toc akulo asre ämirac, šā jej slavale pā Dimizov. Šā ku ämiralä svite: "Astäš anj väzut šjeva tari mari!" 27 Dä pā aje Isus u jišät afarä šā lu väzutulä pā carinik šje sā čima Levi, jäl šäde ām carinarnicä. Isus u zäs: "Sljedilešči mā pā minjil!" 28 Šā jäl su skulat u läsat kutotu, šā lu sljedilit. 29 Atunše Levi ām kasa aluj u fäkut mari slavälalä päntru jäl; ku jej šäde mulc carinici šā alci la masä. 30 Farizej šā učitelji dä zakonu alu Mojsije, sur apukat sā gumunjaskä kapu su apukatä sā svitaskä alu učenikurlje alor: "Adišje mänkäc šā bijec ku carinici šā ku grešnici?" 31 Isus u äntors vorba: "Eje kari šā sänätoš nu träbä pā doktor, numa aluje kari šā bičež. 32 Ju nam vinjit sā čem šā sā äntork pā pravedni, nego pā grešnä." 33 Jej atunše jarä u zäs: "Učenici alu Ivan šā alu farizejilor postulešči mulcī rändur šā sā arogä, ali učenici atej mänänkä šā be. Adäšje āj aša asta?" 34 Isus u äntors vorba: "Pućec sā punjec pā gošć dä nuntä sā postulaskä känd āj mladoženja ku jej?" 35 Ali u vinji zä känd mladoženja u fi lot ändärtä dä la jej, šā känd u vinji vreme jej ur postuli." 36 Jäl lju spus dä una usporedbä: "Njime no rupi um därap dä la novä colä šā su kärpaskä pā bätärnä, känd ar fašji aje, pā haj novä colä ar ave gaurä, a alu haj bätärnä nar pasali därapu dä la novä col. 37 Njime nu varsä nov vinu ām bätärnä šā mari čuturica; nov vinu ar puknji ām čuturica šā sar värsta vinu, a čuturica

ar propadnuli. 38 Nov vinu träbä sā fijā värsat ām aruguminči. 17 Ām una zä, Isus änväca, ave ām nencí novā čuturica. 39 Šā njime dā pā šje u be vin bätärn pā mulc farizej šā učitelj dä zakonu alu Mojsije kari ur nu gändesči sā be nov, kā zäšji: "Bätärn āj dästul dä vinjit däm toči kumpäñjile dä Galileja šā Judeja šā bun."

6 Un datä pā zuva dä sāmbäta Isus träšje pām šjeva ka poljä dä pšenicä. Učenici aluj ur skos pšenicä šu u ribile ku mänjilje šā mänka. 2 Ali orikic dä farizej ljur zäs alor: "Adäšje fäšjec šjeva šje nu āj ku zakonu ām tokmä pā zuva dä sāmbäta?" 3 Isus ju äntors vorba: "Nac čitalit ām Sväntä kenvija, šje u fäkut David känd are jäl šā učenici aluj flämänš?" 4 Kum ur tunat ām kasa alu Dimizov, David šā u lot pita kari are pusä ändärtä dä žrtvā, kari čar poći popa sā mänäšji, šā su umpärcät däm pite ku urtašji?" 5 Atunše jäl lju zäs alor: "Fišjoru Omuluj āj Domnu dä sāmbäta." 6 Pā alta zuva dä sāmbäta jäl u mers ām sinagogä šā su apukat sā änveci. Akulo are om alu kari are mäna njimurogä. 7 Šā učitelji dä zakonu alu Mojsije šā farizej i sā ujta pā jäl sā vadä dakä lu äntrimalä jäl pā zuva dä sāmbäta. Šā jej dabe šjeva asčipta sā fakä krivo sā potä sā svitaskä protiv dä jäl.

8 Jäl šćije šje sā gändesči, šā u zäs alu omuluje ku mäna njimurogä: "Skoläči šā hajd dä dä nençi." Jäl su skulat sā stäče akulo. 9 Isus atunše u zäs alor: "Ju gändesk sā vā äntribäc, āj benji sā fašj benji pā zuva dä sāmbäta, ili relji? Sā spasalaskä kustu ili sā uništilaskä?" 10 Atunše su ujtat okolo pā tot omu, šā jäl u zäs alu omuluje: "Mäcešcic mäna!" Jäl u fäkut aša, šā mänä ju fost sänätosä ka hajelantä. 11 Ali jej asre tari mirgiš šā sur apukat sā svitaskä šje sā fakä alu Isus. 12 Una zā u mers pā planinä sā sā arožji, šā jäl u fost akulo totä nopće ām aruguminči la Dimizov. 13 Haje zua jäl u čimat pā dvanaest (12) učenikur la jäl pā kari lju akuljes šā lju čimat apostoli. 14 Ešće asre: Šimun pā kari lu čimat Petar, šā fračisu Andrija, Jakov šā Ivan, Filip šā Bartolomej; 15 Matej šā Toma, Jakov fišjoru alu Alfej šā Šimun čimat Revan, 16 Juda fračisu lu Jakov šā Juda Iskariot, kari u fi izdajica. 17 Kum vinje ku jej ām napoj žjos, jäl u stat pā čistinä dä dal hundī asre grupa dä učenici aluj šā mari gärmadä dä lumi sur akuljesäšä, jej ur vinjit däm Judeja šā däm varuš Jeruzalem šā däm Tir šā Sidon varušurje längä more. 18 Jej ur vinjit šā āl punje ureči, šā sā fijā ozdravalic däm bičišugurlje alor. Isto aša u ozdravalit pā heje kari ave relji duhovur ām jej. 19 Mulc gändē sā puja mäna pā jäl daje kā pućeri fužje däm jäl šā puće pā poc sā lji iscjalilaskä. 20 Atunše su ujtat ām oč pā učenici aluj šā u svätit: "Ānfalušäcävă voj kari šćec säräšj kā kraljevsta alu Dimizov aj avosträ. 21 Ānfalušäcävă voj kari šćec flämänž, kā

vic fi sātuj. Ānfālušācāvā voj kari plānžjec, kā voj vic kunuskut dā pā plod šje fašji. Aša lume nu akulježi rādi. 22 Ānfālušācāvā voj kari ščec māržālic, rušunac smokvur ili strugur dām māršunj. 45 Om bun fašji šā mānac ku relji dā rāndu alu Fišjoru Omuluj. 23 bunji stvarur daje kā ari bunā suflijit, ali hej rov fašji Kānd u vinji zue, ānfālušācāvā šā sārec pām sus dā stvarur relji daje kā suflijitu lji rov. Gura svitešći, dām fālušājā. Kā sigurno nagrada avostrā u fi mari ām šje ci suflijitu pljin.” 46 “Šā dāšje mā čimāc: ‘Domnu! nor. Haleluja! Nus are aša šā proroci tretiraličā dā la Domnu’, a nu fāšjec šje vā zāk? 47 Ju vuj spunji mošūrle alor! 24 Ali jao avovā, kari ščec gāzdaši, kā kum āj om kari vinji la minji sā puji ureči la vorba ac apukat utjehā! 25 Jao avovā kari ščec sātulj, kā ame, šā askultā: 48 Jāl āj ka omu šje u gradalit kasa voj vic fi flāmānž. Jao avovā kari aku rādec, kā voj šā u kapalit adānkā sā pujā temeljurlje pā petrā. U vic žalali šā plānžji! 26 Jao avovā dā kari toc benji vinjīt poplava šā u luvit apa ām kasa šā njiš nu su svitešći, aša isto fišjec pā mišinjōš prorokur, mošūrle zdrānšinat daje kā are benji gradalitā. 49 Ali ala kari alor kari aša fišjec.” 27 “A voj kari mā punjēc ureči, vā auzāt šje am zapovjedalit a nu fākut aje ka omu šje zāk: ‘Plāšjecāvā pā dužmanji avoštri. Fāšjec benji u gradalit kasā pā pāmānt fār dā temelj. Atunše u alor kari vā māržālešći. 28 Blagoslovulec pā eje kari luvit apār ām kasā, su rāsāpit dām turdatā šā u fost vā blastām! Arugācāvā dā eje kari relji vā kivinješći. rāstunatā dokraja šā čar gunojā u rāmas.’”

29 Hāl kari či luvešći pāšči una parci dā ubraz, āmbijā šā haje parci atunše. Šā alu hāl kari ac je šuba nuj branalec sā āc je šā kāmašā. 30 Dā alu toc, šje šjeri dā la činji. Dakā je Šjinjiva ſjeva šje āj atov, nu ſjire sā ac de ām napoj. 31 Aša maj, fāšjec alu altora kum ac gāndi sā vā fākavovā. 32 Dakā plāšjec numa pā eje kari vā plašji pā voj, ſjefāldā hvalā vic kāpāta? Ka šā čak šā grešnici plašji pā eje kari lji plašji pā jej. 33 Šā dākā fāšjec numa benji alu eje kari fašji vovā benji, ſjefāldā hvalā vic kāpāta? Čak šā grešnici fašji aje. 34 Dakā dādec kečinj alu alor dā la kari aščiptāc sā vā āntorkā ām napoj, ſjefāldā hvalā vic kāpāta? Čak šā grešnici dā kečinj alu grešnici sā potā ām napoj sā kepiči kit lju dat. 35 Plāšjec pā dužmanji avoštri, ažutāčalji šā dādec kečinj, ali nu aščiptāc sā vā āntorkā ām napoj. Atunše voj vic kāpāta mari nagradā šā voj vic fi čimac fišjori alu Maj Mari Dimizov daje kā jāl aj bun alu nezahvalni šā alu ubraznjiš. 36 Fijec milos kā jāl Tata dām nor āj pljin dā milā.” 37 “Nu sudulec pā njime, šā njime nu vu suduli pā voj. Nu osudulec pā njime, šā njime nu vu osuduli! Jirtāc šā vu fi jirtat. 38 Dādec šā vu fi dat bunā merā astrānsā, zdrānšinatā šā tarī multā u fi vārsata ām saku avostru. Kā ku ista mjerā šje voj dādec vu fi datā.” 39 Jāl lju spus izrekā: “Poči unu orb sā adukā dā mānā pā altu om orb? Nar kāde jej amāndojo ām gropā? 40 Učeniku nu poči fi maj mari dā učitelju. Jāl u fi ka učitelju aluj kānd su vježbāli dāstul dā benji. 41 Adāšje vā ujtāc tot la cuplijāg ām oču alu urtaku, a ām oču atov nu ves dārab dā ljemn? 42 Kum poc zāšji alu urtaku: ‘Lasāmā sā skot cuplijāg dām očuc’, kānd nu ves dārabu mari dā ljemn ām oču atov? Licemjeru, elši skočec dārabu dā ljemn dām očuc, kapu vi puće maj benji sā skoc cuplijāg dām oču alu urtaku.” 43 “Tot bun ljemnu ari bun plod, šā tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun plod. 44 Tot ljemnu aj

7 Kānd u fost gata ku svatu šje svite alu lumi, jāl u mers ām varuš dā Kafarnaum. 2 Akulo are stotnik kari ave sluga pā kari āl cjenile šā kari are aša bičag dā are pā morči. 3 Stotnik u auzāt da Isus šā u mānat pā orikic Židov kari asre glavni la jāl, šā sā sā arožji, sā vijā sā āntremi pā sluga aluj. 4 Jej ur vinjīt la Isus šā sā aruga tari la jāl sā vijā. Jej u zās: “Omusta anume zaslužulešći sā fašj aje pāntru jāl 5 daje kā plašji pā narodu anostru, šā jāl āj ala kari u fākut sinagogā pāntru noj.” 6 Isus u mers ku jej. Šā jāl no mers dāparci dā la kasa, kānd stotnik u mānat pā urtaši aluj sā zākā: “Domnu, nu či činji sā vij ām kasa ame kā ju nu mes vredan sā vijā tu dāsup krovu amnjov! 7 Kā njiš ju nu mā smatalāsk kā mes vredan sā vjuv la činji. Aša numa zā vorba dā pā loku hundī ješč šā sluga amnjov u fi āntrimat. 8 Kā šā ju mes kātānā kari trābā sā apukā zapovjedur dā la vođa amnjov, ka kum am kātānā dāsupā minji kari trābā sā mā askulči. Ju kānd zapovijedalaskā alu unu: ‘Duči!', šā jāl merži, šā alu aluje: ‘Hadil!', šā jāl vinji, šā alu sluga amnjov kānd āj zāk: ‘Fā asta!', šā jāl fašji.” 9 Kānd Isus u auzāt aje šje u zās, jāl su āmirat, šā su āntors la gārmadā šje āl sljedile šā jāl lju zās: “Ju vā zāk kā njiš pā unu Židov dām Izrael nam aflat ku dāstafel vjerā!” 10 Kānd heje mānac dāla stotnik su āntors akasā, jej or aflat pā sluga sānčatos. 11 Dā pā aje, Isus u mers ām varuš šje sā čamā Nain. Učenici aluj šā gārmadā dā lumi umbla dā pā jāl. 12 Ali kum ur vinjīt dā apropi la uša dā varuš, u väzut kum dušje pā om mort sā āl āngropi. Mumāsa alu omula mort are vādoja, šā je ave čar unu fišjor. Šā la mārmānči māržje multā lumi. 13 Kānd u väzutu Domnu, jāl ave milā, šā ju zās: “Nu plānžji.” 14 Atunše jāl u pus māna pā kārpašo, šā ominji šje āl dušje u stat. Atunše jāl u zās: “Fišjorulji, ju ac zāk: ‘Skolāči!’” 15 Šā omu mort

su skulat šā su apukat sā svitaskā šā Isus lu datālā la su arātat kā āj anume dā la toc kari u apukat." 36 Unu mumāsa. 16 Mari frikā u kāzut pār jej toc šā su apukat dām farizej Šimun, lor čimatulā pār jāl pār večerā, aša sā hvalalaskā pār Dimizov, šā zāšje: "Mari prorok u Isus u mers la farizejula akasā šā šu aflatūsā lok la vinjīt āntri noj! Dimizov u vinjīt sā ažuči alu lume aluj." masā. 37 Dām turdatā u vinjīt una tari grešnā mujeri, 17 Šā hiru dā asta u mers ām Judeja šā okolo. 18 kari u saznalit kā jāl āj akulo šā kā mānānkā la farizej, Učenici alu Ivan āj spunje dā kutotu šje sā dogadāle. 19 Šā je u vinjīt akulo, u adus tari skumpā uloj ku miroš Kapu Ivan u čimat pār doj učenikur aluj 19 Šā lju mānat ām skumpā ujagā dām petrā. 38 Je u stat dānapoju la Domnu sā āl āntribeji: "Ješć tu ala kari Dimizov u aluj, la pišorilje aluj, šā su apukat sā plāngā. Atunše zās kā trābā sā vijā ili trābā sā aščiptānji pār altu?" 20 su apukat sā āj spelji pišorilje aluj ku lākrmilje alji, šā Kānd u ažuns jej la Isus, jej u zās kā Ivan šje bučazā sā aščargā pišorilje ku pāru alji. Je āj sāruta pišorilje nju mānat sā či āntribānji: "Ješć tu ala kari Dimizov u aluj, šā ku uloj mānže. 39 Kānd u vāzut aje farizeju zās kā trābā sā vijā ili trābā sā aščiptānji pār altu?" 21 Šimun kari lu čimatulā pār večerā, jāl sā āngānde ām Isus baš āntrima attunše pār multā lumi dām bičišugur, jāl sāngur: "Sā fijā omusta anume prorok, jāl ar šci kā mukur šā lji oslobodule dām rov duh, šā alu mulc je āj tari grešnā mujeri." 40 Isus ju zās: "Ju am šjeva ominj orb lji dāde sā vadā dām tot suflītu. 22 Isus lju sā ac zāk cijā Šimun." Šā Šimun u zās: "Učitelju zā." āntors vorba: "Dušjēc ām napoj la Ivan šā spunjēcā 41 Isus u vorbit: "Are om kari dāđe kečinj šā jāl ave šje ac vāzut šā ac auzāt, šje ām fākut: kā orbi ās doj daturaš. Unu jī are dator petsto banj dām aržjint a āntrimac, šā poči viđe, šlagăržāci poči umbla, gubavci halalānt pedeset banj dām aržjint. 42 Njīš unu dām jej sā čistilešči, šā surži poči sā audā, morci sā skolā ām nu u dat a nu ave dām šje sā āj āntork, šā omula kust, šā alu sārašj propovijedalešči Hir fālos. 23 Šā u jirtat alu amāndojo. Aku spunjēc kari ar trābuji sā blagoslovulit āj om kari nu aflā njimika ām minji šje āl plakā maj tarī?" 43 Šimun ju āntors vorba: "Kā poči uvredālaskā." 24 Kānd u fužījt glasnici alu Ivan ar trābuji sā fijā ala alu kari ju jirtat maj mult." Isus āndārāt, Isus su apukatāsā sā spujā alu gārmadā ju zās: "Benji aj prosudulit." 44 Atunše su āntors la dā Ivan: "Šje ac mers sā viđec ām pustinjā? Trskā mujere šā jāl u zās alu Šimun: "U vejs pār mujeresta? kum sā līagāna pār vānt? Naravno kā nu! 25 Ili šje Ju am vinjīt ām kasa ata ali nu maj dat apār pāntru ac mers sā viđec? Atunše ac mers sā viđec kum pišorilje amelji, a je mu lju spālat ku lākrmilje šā lju āj āmbārkataš ām ūjefelj colji delj māndri? Naravno aščers ku pāru alji. 45 Nu maj sārūtatāmā pār minji, ali kā nu! Eje kari ās māndru āmbārkac šā kustā ām je mu surātat pišorilje dā kānd u vinjīt ām nontru, no luksuz, pār eje lji pućec afla ām palačur dā kraljur. 26 stat sā mā sāruči. 46 Tu nu maj unsā kapu ku uloj ali Atunše šje ac mers sā viđec? Pār prorok? Naravno je mu unsā kapu amnjov ku uloj ku parfem. 47 Dām kā da! Ju vā zāk, šā maj mult dā prorok! 27 Jāl āj asta rānd ju āc zāk cijā: 'Mulči grehur jisā jirtači, daje om dā kari aj skris āj ām svāntā kenvija: 'Ujtičāvā, kā mu plākut tari. Alu ala kari ari maj pucān dā jirtat, asta āj amnjov glasnik mānat sā pripremalaščā ām ala maj pucān mu arātat plākātūrā.' 48 Atunše u zās nenči kalje ata.' 28 Anume vā zāk, dām toc ominj alu mujere: "Grehurlje atelji ās jirtači." 49 Atunše eje kari su avutāsā, nu are maj mari dā kit dā Ivan. Ali kari asre la masā ku jāl sur apukat sā svitaskā una ku majmikā ām kraljevstva alu Dimizov āj maj mari dā alt: "Šinji ar puće asta sā fijā kari šā grehurlje jartā?" jāl!" 29 Toc kari u auzāt ur priznalit kā šje Dimizov 50 A jāl u zās alu mujere: "Ānkriðala ata ču spasalit. ānvacā āj benji, čak šā carinici. Eje ās kari Ivan lju Duči ām putuljalā."

bučuzat. 30 Ali farizeji šā učitelji dā zakonu alu Mojsije ur odbjilj planu alu Dimizov šje ave pāntru jej. Jej ur odbjilj sā lji bučeži Ivan. 31 Isus u zās attunše: "Ku šje sā usporedilenj pār ešće ominj ām asta vremi? Kum samānā jej? 32 Jej ās ka kupiji mišj šje njimik nu lji pasalešči, kari šadi pār trg, šā sā čamā una pār alt: 'Kānd anj kāntat pāntru voj, voj nac žukat, šā kānd anj kāntat trišč kānčiši pāntru voj, voj nac plāns!' 33 Ašā kānd u vinjīt Ivan šje bučazā jāl nu mānka pitā njiš nu bije vin, mar voj ac zās: 'Jāl ari drak ām jāl!' 34 Šā ju, Fišoru alu Omu, am vinjīt, šā ju mānkam šā bjem, ali voj zāšjec: 'Ujtičāvā! Flāmānd šā butor, urtaku lu carinici šā alu grešnici!' 35 Ali mudrostu alu Dimizov

8 Dā pār aje, Isus u mers pām alčilje varušr šā satur, sā propovijedālaskā šā sā svitaskā dā Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) učenikur umbla dā pār jāl, 2 šā šjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobodulit dām rov duhur šā dām bičišugur: Marija (kari are dām varuš Magdala, kari u mānat sedam drašč dām je), 3 Ivana (bāšāca alu upravitelj Kuza a jāl are upravitelj pāntru Herod), Suzana, šā mulči alčilje cāngāši. Jelji lji služule ku benjilje šje ave. 4 Mari gārmadā sā akuljīze šā lume inka vinje la Isus dām tot varušu. Isus u svātit alor ku usporedbā 5 "Om šje samānā u mers sā seminji sāmānca aluj.

Šā kum sāmāna orikiči dām sāmancurljelje u kāzut lju āntribat pā jej. Ali jej asre pljinj dā frikā šā āmiralā, pā kalji. Šā sāmānce are kālkatā, pān šje nor vinjīt šā u zās una la alt: "Šinji āj asta čak šā vāntu šā vrabujilje šā lju mānkalji. 6 Šā orikiči ur kāzut āntri valuvurlje āl punji ureči pā jāl kānd zapovijedalešči?" petri šā jelji ur kriskut friš, ali sur uskat kā lji ibize 26 Jej ur plovulit pān la malu dā Gerasa, kari āj pā vlagā. 7 Šā orikiči sāmāncur ur kāzut ānträ māršunj alta parci dā Galileja. 27 Kum Isus u pus pišorilje šā u kriskut ku jej una, ali lji šāgušā māršunji. 8 pā pāmānt, ju vinjīt dādānenči om dām varuš kari Šā orikiči u kāzut pā bun pāmānt, šā u kriskut šā u are mar da multā dobā ku drašī ām jāl. Jāl nu purta avut sto rāndur majmult." Kānd Isus u fost gata ku colji, šā nu kusta ām kasā mar ām gropur. 28 Kānd lu usporedba u mužit: "Punjec ureči voj kari avec ureči väzutulā pā Isus, jāl u mužit tari šā u kāzut dādānenči sā auzāc!" 9 Učenici aluj lor āntribat pā Isus atunše, la jāl šā dām tot graju u mužit: "Šje gāndešč dā la šje značale usporedbe. 10 Isus u zās: "Avovā Dimizov minji, Isuse Fišjoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mā u dopustulitā sā prišipec tajnurlje dā kraljevstva alu arog la činji sā nu mā mučulešč!" 29 Draku āl cānje Dimizov, ali alu alci trābā sā sā spuijā ām usporedbur; mar multā vremi. Majnti ominji ku lancurlje āl ljiga ka kum u zās prorok Izaija: As eje kari sā ujtā ali šā āl pāze, ali jāl tod daje rupe lancurlje šā draku nu veđi, kari audī ali nu prišepi. 11 Aku usporedba lu mānat ām pustinjā. Isus u dat zapovjed alu rov značalešči asta: Sāmānca āj ka Vorba alu Dimizov. duhu sā ješi afarā dām jāl. 30 Isus lu āntribat: "Kum či 12 Sāmānca kari āj pā kalji, ās ka eje ominj kari čem?" Jāl u zās: "Legija", daje kā mulc drašī asre ām audī Vorba, ali draku u vinji šā lji je vorba āndārāt jāl. 31 Šā jej sur arugat la Isus sā nu lji de zapovjed dām sufljičilje alor, sā nu potā ānkradā sā nu sā sā mergā ām gropā fār dā dno. (Abyssos g12) 32 Akulo spasalaskā. 13 Aje sāmānca āntri petri ās la ominj are mari stadā dā poršj ješi mānka pā parče dā dal, kari audī Vorba šā u apukā ku fālušājā ali nari korjen. šā jej sur arugat sā dozvolulaskā sā tunji ām jej, šā Jej ānkredī nu dā lungat šā atunše ām vreme dā Isus lju dazvolulit. 33 Drašji dām omula u fužit ām ānsjirkalā jej kađi āndārāt. 14 Sāmānca kari u kāzut gārmadā porš, šā stada dā poršj ur arlijigatā dā pā āntri māršunj šā ka ominji kari audī Vorba, ali kum dal ām jezero šā akulo sur āntupit. 34 Ominji šje pāze vreme fuži jej sā astrānži ku brigurlje ām kust, šā stado u skāpat kānd u vāzut aje, šā jej ur dus hir ām dā gāzdāšije, šā žāndur ām kust, šā eje nu adušji varuš šā ām sat. 35 Šā lume ur vinjīt sā vadā šje u bun plod. 15 Ali sāmānca kari kađi pā bunā pāmānt fost aje. Kānd ur vinjīt la Isus, jej ur aflat pā omu šje aje eje ominj kari audī Vorba šā u cānji ām suffitu are ku drašī ām jāl are āmbrākāt, šā šāde la pišorilje bun, jej ās ustrajni šā u adušji bun plod." 16 "Njime nu alu Isus ku fire sāntosā. Šā kānd u vāzut aje kutotu acāčā lampā sā u puja dāsup ter ili dāsup pat. Nu, jāl jej sur ānfrikušat. 36 Hej kari ur vāzut or spus kum u punji pā sviećnjak aša toc u vide luminā kānd vinji Isus u osloboodulešči pā omu ku drašj. 37 Ali tota ām nontru 17 atunše kutotu šje āj aku askuns, šā šje lume dām lok ām Gerasa ur zās alu Isus sā fugā dām āj pā askuns fākut, kutotu u jāša afarā. 18 Daje pāzec akulo kā asre tarī ānfrikušac. Isus u tunat ām kar šā kum auzāc. Kā šinji ari ju fi dat maj mult, šā šinji gānde sā fugā ām napoj. 38 Omu dām kari Isus u gođe nari njimika, dā la jāl u fi lot čak šā aje carā šje mānat afarā dām drašī sā aruga la Isus: "Pot sā fug samānā kā ari." 19 Alu Isus u vinjīt mumāsa sā fraci ku činji?", ali Isus lu mānat šā ju zās: 39 "Dući ām sā āl posjetilaskā pā Isus ali jej nu puće sā vijā apropi napoj akasā, šā spunji alu toc kutotu šje Dimizov u dā jāl dā rānd dā gārmadā. 20 Šinjiva u javalit alu fākut dā činji." Aša u mers akasā šā u širilit ām varuš Isus: "Mumāta ata šā fraci atej stā afarā či aščaptā." kutotu šje Isus u fākut pāntru jāl. 40 Gārmadā are 21 Isus lju u zās: "Mama ame šā fraci amej ās eje kari akulo sā āl pozdravalaskā pā Isus kānd su āntorsusā audī Vorba alu Dimizov, šā u kustā." 22 Una zā Isus pā alta parci dā jezero, jej toc tarī āl aščipta pā jāl. 41 šā učenici aluj ur tunat ām čamac šā sā mergā pā alta Atunše su pojavalit om kari sā čima Jair vođa dā parci dā galilejsko jezero. Isus u zās: "Hajd pā haje sinagog. Jāl u vinjīt la Isus sā u kāzut žos la pišorilje parci!" Aša sur maknulit dā la mal. 23 Ali kum plovule aluj šā sā aruga la jāl sā vijā la jāl akasā daje kā jej, pā Isus lu furat somnu. Atunše oluja ku vāntu 42 jedina fata aluj dā dvanaest aj (12) dā bātārnā una su slābzūt pā jezero šā jej asre ām opasnost, are pā morči. Isus u mers dā pā Jair kānd mulc sā daje ka karu sā umplje ku apā. 24 Jej ur mers la Isus āmpinžje sā fijā dapropi dā jāl. 43 Ām gārmade are šā lor skulatulā ām frikā šā mužje: "Domnu, Domnu, mujeri kari kārvarele dvanaest (12) aj šā je u čiltit noj nji āntupenj!" Aša su skulat šā u zapovjedalit alu kutotu šje ave pā doktur ali no aflat pā njime kari ar vāntu šā alu valuvurljelje sā sā putuljaskā. Oluja su puće sā u ozdravalaskā. 44 Je u vinjīt pā dānapoj putuljut šā are putuljalā. 25 "Hundi vi ānkridala?", Isus šā su apukat pus dā cola alu Isus, šā sānzilje u stat

să kuri. 45 "Šinji u pus măna pă minji?", u āntribat lju spus dă kraljevstva alu Dimizov să u ozdravalit pă Isus. Toc zășje kă nu ur pus. Atunše Petar u zăș: eje kari asre bičež. 12 Mar kitră dă sara Dvanaest "Domnu, tu vejs kum să āmpinži toc ominji la činjil!" apostolur ur vinjiti la Isus să ur zăș: "Măna pă lumi 46 Isus u zăș: "Šinjiva u pus namjerno măna pă minji ăndărăt, aša să mergă să ăš aflii lok dă kulkat să dă kă am sāmcăt pučere kum jaša afară dăm minji." 47 mănkat kă noj šćenj ăm pustinjă ajišje." 13 Isus lju Kănd u väzut mujere kă majmult nu poći cānje ăm je, zăș: "Voj dădecăljii šjeva dă mănkat." Jej ur āntors je u vinjiti ăm nenči trāmurănt dă frikă, u kăzut ăm vorba: "Noj avenj čar pet darabur dă pită să doj pešć. njenće alu Isus să u spus la toc adăşje u pus măna Noj sāngur să mărženj să să kumpărănj mănkari dă pă jăl, să kum u fost ozdravalită dăm turdată. 48 Isus totă lumesta?" 14 Jej ur umărat hundiva pet hiljada u zăș: "Fato, ānkridala ata cu ozdravalit. Dući ăm dă bărbec, Isus u zăș alu učenici aluj: "Punjecăljii să putuljală!" 49 Kănd Isus svite ku mujere, glasniku šadă ăm grupur po pedeset lumi să šadă una." 15 dăm kasa alu vladaru dă sinagogă u vinjiti să u zăș: Šă apostoli ur făkut kum lju zăș, lju pus pă toc să "Fata ata ăj mortă. Nu ăl gnjavili pă učitelji!" 50 Kănd šadă žjos. 16 Atunše Isus u lot pet dărabur dă pită să u auzăt Isus aje, jăl u zăș alu Jair: "Nuc fiđa frikă! doj dărabur dă pešć să su ujtat sus ăm nor, Isus u Numa ānkređi mijă să je u kustal!" 51 Kănd ur vinjiti blagoslovulit să u ruptă ăm dărăbelji, atunše u dat alu jej la kasa, Isus nu lăsă să mergă ăm nontru ku jăl učenici aluj să puja dădănenći alu lumi. 17 Šă jej toc osim Petar, Ivan, Jakov să mumăsa să tatusu alu ur mănkat să asre sătuļi. Šă jej ur akuljes dvanaest fate haje. 52 Šă toc ăm kasa plānžje să u žalale, košarur dă dărăbelji šje ur rāmas. 18 Undată kănd su aša jăl u zăș: "Nu plānžjec. Je nuj mortă, numa să ăntors Isus pum parci să să aroži, učenici asre ku jăl kulkat!" 53 Jej ăl răde pă Isus, kă jej asre sigurni kă je să Isus u āntribat: "Šje zășji lume šinji mes ju?" 19 Jej ăj mortă. 54 Isus atunše u apukatu dă măna să dăm ur āntors vorba: "Ivan šje Bučază, makar orikic zășji tot graju u mužjiti: "Skoláči kupilu amnjov!" 55 Šă duhu Ilja prorok a hejelanc kă ješć prorok dă kănva kari u alji su āntorsasă să je su skulat dăm turdată. Isus u uskrsnulit dăm morc." 20 Isus u āntribat: "A voj? Šje dat zapovjed atunše să ăj deje šjeva să măňašji. 56 zăšjec voj, šinji mes ju?" Petar u āntors vorba: "Tu Roditelji alji asre āmirac a Isus lju purunšjiti pă roditelji ješć Krist kari ăj mănat dă la Dimizov!" 21 Isus u dat să nu spujă alu njime šje u fost.

9 Isus u čimat pă dvanaest apostolur la jăl să jăl

Iju dat pučeri să autoritet pă toc draſj, să pučeri să āntremi bičisugur. 2 Atunše Isus lju mănat afară să să proglasalaskă kraljevstva alu Dimizov să să ozdravalaskă pă bičež. 3 Isus lju zăș alor: "Nu loc njimika ku voj pă kalje avostră, njis̄ botă, njis̄ taškă, njis̄ mănkari, njis̄ banj. Njime să nu je maj una kămašă ku jăl. 4 Ăm kari gođe kasa măžjec, fijec akulo pănje nu fužjec dăm varuš. 5 Hundri gođe nu vă punji ureči, fužjec dăm ala varuš să ăm znak dă upozorenje kă ăl laš la sudbina aluj, skutărăčavă prašina dă pă pišjori." 6 Aša jej sur lot afară să mergă dăm sat ăm sat să propovjedalaskă Hir fălos să ozdravalaskă pă bičež pă hundri god meržji. 7 Vladar Herod u auzăt dă kutotu šje Isus u făkut, să are zăbunjiti kă orikic zășje kă Ivan Krstitelj u uskrnulit dăm morc. 8 Șă orikic zășje kă prorok Ilja su arătat pă pāmānt kănd alci gănde kă unu prorok dă kănva u vinjiti ăm kust. 9 Ali Herod u zăș: "Ju am tijet kapu alu Ivan, ali šinji ăj omusta dă kari aud dăstafele vorbi?" Jăl da be šćipta să vadă pă Isus. 10 Kănd sor āntors apostoli ur spus alu Isus kutotu šje ur făkut. Atunše Isus lju dus pă lok pustulot apropi dă varuš Betsaida. 11 Lume ur saznalit să ur sljedilit pă Isus. Aša lju apukat la jăl să lju spus dă kraljevstva alu Dimizov să u ozdravalit pă Isus. Toc zășje kă nu ur pus. Atunše Petar u zăș: eje kari asre bičež. 12 Mar kitră dă sara Dvanaest "Domnu, tu vejs kum să āmpinži toc ominji la činjil!" apostolur ur vinjiti la Isus să ur zăș: "Măna pă lumi 46 Isus u zăș: "Šinjiva u pus namjerno măna pă minji ăndărăt, aša să mergă să ăš aflii lok dă kulkat să dă kă am sāmcăt pučere kum jaša afară dăm minji." 47 mănkat kă noj šćenj ăm pustinjă ajišje." 13 Isus lju Kănd u väzut mujere kă majmult nu poći cānje ăm je, zăș: "Voj dădecăljii šjeva dă mănkat." Jej ur āntors je u vinjiti ăm nenči trāmurănt dă frikă, u kăzut ăm vorba: "Noj avenj čar pet darabur dă pită să doj pešć. njenće alu Isus să u spus la toc adăşje u pus măna Noj sāngur să mărženj să să kumpărănj mănkari dă pă jăl, să kum u fost ozdravalită dăm turdată. 48 Isus totă lumesta?" 14 Jej ur umărat hundiva pet hiljada u zăș: "Fato, ānkridala ata cu ozdravalit. Dući ăm dă bărbec, Isus u zăș alu učenici aluj: "Punjecăljii să putuljală!" 49 Kănd Isus svite ku mujere, glasniku šadă ăm grupur po pedeset lumi să šadă una." 15 dăm kasa alu vladaru dă sinagogă u vinjiti să u zăș: Šă apostoli ur făkut kum lju zăș, lju pus pă toc să "Fata ata ăj mortă. Nu ăl gnjavili pă učitelji!" 50 Kănd šadă žjos. 16 Atunše Isus u lot pet dărabur dă pită să u auzăt Isus aje, jăl u zăș alu Jair: "Nuc fiđa frikă! doj dărabur dă pešć să su ujtat sus ăm nor, Isus u Numa ānkređi mijă să je u kustal!" 51 Kănd ur vinjiti blagoslovulit să u ruptă ăm dărăbelji, atunše u dat alu jej la kasa, Isus nu lăsă să mergă ăm nontru ku jăl učenici aluj să puja dădănenći alu lumi. 17 Šă jej toc osim Petar, Ivan, Jakov să mumăsa să tatusu alu ur mănkat să asre sătuļi. Šă jej ur akuljes dvanaest fate haje. 52 Šă toc ăm kasa plānžje să u žalale, košarur dă dărăbelji šje ur rāmas. 18 Undată kănd su aša jăl u zăș: "Nu plānžjec. Je nuj mortă, numa să ăntors Isus pum parci să să aroži, učenici asre ku jăl kulkat!" 53 Jej ăl răde pă Isus, kă jej asre sigurni kă je să Isus u āntribat: "Šje zășji lume šinji mes ju?" 19 Jej ăj mortă. 54 Isus atunše u apukatu dă măna să dăm ur āntors vorba: "Ivan šje Bučază, makar orikic zășji tot graju u mužjiti: "Skoláči kupilu amnjov!" 55 Šă duhu Ilja prorok a hejelanc kă ješć prorok dă kănva kari u alji su āntorsasă să je su skulat dăm turdată. Isus u uskrsnulit dăm morc." 20 Isus u āntribat: "A voj? Šje dat zapovjed atunše să ăj deje šjeva să măňašji. 56 zăšjec voj, šinji mes ju?" Petar u āntors vorba: "Tu Roditelji alji asre āmirac a Isus lju purunšjiti pă roditelji ješć Krist kari ăj mănat dă la Dimizov!" 21 Isus u dat să nu spujă alu njime šje u fost.

32 Pä Petar šä pä urtašji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat šä lor văzut pä Isus ām slava aluj ku doj ominj šje stâče ku Isus. 33 Känd jej fužje, Petar u zäs alu Isus: "Domnu, anovă nji benji ajiše! Lasă făşjenj tri koljibur: unu pântru činji, šä unu pântru Mojsije Isus šä učenici pâ kalji, şjeva ka omu u zäs alu Isus: šä unu pântru prorok Ilja." Jâl nu šcije šje svitešći, Isus u zäs: "Lisicurlje ari sklonište šä vrâbujile ari sâmâna kâ bulunzešći. 34 Šä kând Petar svite, oblak u vinjil dasupra pâ Petar šä pâ urtašji aluj šä jej su gnejedurje alor, ali Ju Fişoru alu Omuluj nam lok afnrikušat. 35 Atunje su äuzât graj dâm oblak: "Asta hundî sâ ām pujă kapu." 59 Isus alu altuje u zäs: aj Fişoru amnjov, ju lam izabralit! Punjec ureci la jâl!" "Sljedilešći mä!" Omu u zäs: "Dominje, lasämä elsi sâ 36 Känd graju su auzât, Isus are sângur. Učenici ur tâkut šä nor spus alu njime šje ur văzut. 37 Hajelantă zä Isus šä učenici aluj ur vinjil žjos dâ pâ dal šä āl ašcipta gârmadă dâ lumi. 38 Ām gârmade are om kari mužje: "Učitelju, ju mä arog, uitâci pâ fişorum daje kâ jâl aj jedini kupilu amnjov! 39 Ujtâci, duh âl napadalešći šä jâl dâm turdată câpă, âl skutără ām gârcur šä fašji spumi la gură šä dabe fužji dâ la jâl, ku mukâ ām âl bači. 40 Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakä ar puće jej sâ mäjä pâ draku afară ali jej nu puće." 41 Isus u ântors vorba: "O voj nevjernâ šä ubraznikâ generacijâ! Kitâ dobâ trâbă sâ fjuv ku voj? Kitâ dobâ trâbă sâ vâ trpâlesk? Adâl pâ fişoruc ajiše!" 42 Känd kupilula u vinjil la Isus, draku lu vârljut žjos šä âl skutura am gârcur. Isus lu mužjut pâ duhu rov šä pâ kupilu lu ozdravalit, šä ām napoj lu dat la tatusu. 43 Jej asre toc āmirac la autoritetu aluj šä kit aj dâ mari Dimizov. Atunje kând inka toc sâ âmira šje u fâkut, Isus u svâtit ku učenici aluj: 44 "Zapamtalec vorbilješće, šä āngândečâvâ dâ jelji." Isus u zäs: "Ju, Fişoru alu Omuluj uj fi dat ām mânjilje alu omuluj." 45 Jej nor prišiput šje u gândit jâl ku aje sâ zâkâ. Značenje are askunsâ dâ la jej, a alor lji are frikâ sâ âl ântrebi pâ jâl dâ aje. 46 Učenici su apukat sâ raspravljalskâ šinji dâm jej ar puće sâ fijâ maj mari. 47 Isus lji šcije gându ām suflijičle alor atunje Isus u lot pâ kupil mik šä lu pus lângâ jâl 48 atunje lju zäs: "Šinji gođe apukâ pâ kupilusta mik ām numilje amnjov apukâ pâ minji. Šä šinji gođe apukâ pâ minji, apukâ isto sâ pâ ala kari mu mänat. Daje kâ maj mik ântri voj aj maj mari." 49 Ivan u zäs: "Domnu noj anj văzut pâ unu om kari ām numilje atov mänâ draši afară dâm ominiš ře noj anj zäs sâ nu fâk aje, daje kâ jâl nu aj unu dâm noj." 50 Isus u zäs aluj: "Nu aj branalec, kâ šinji gođe nuj protiv dâ voj, aj dâ voj." 51 Vreme are apropi kând Isus trâbuje sâ fijâ dus napoj ām nor, atunje tari su odlučulit sâ mergâ ām Jeruzalem. 52 Isus u mänat glasniš ām neniš la jâl a jej ur vinjil ām unu sat ām Samarija sâ pripomalaskâ lok pântru jâl. 53 Ali lume akulo nu lu apukat ām benji, daje kâ are pâ kalje dâ Jeruzalem. 54 Känd ur văzut učenici Jakov šä Ivan ur ântribat: "Domnu, gândešć sâ čimanj fok dâm nor sâ lji uništâlaskâ?" 55 Isus su ântors la jej šä lju fâkut dâ njimika pâ Jakov šä pâ Ivan. 56 Šä jej ur mers ām altu sat. 57 Kum märžje Isus šä učenici pâ kalji, şjeva ka omu u zäs alu Isus: "Ju uj meržji ku činji hundi gođ vi meržji šä tu!" 58 sâmâna kâ bulunzešći. 59 Isus u zäs: "Lisicurlje ari sklonište šä vrâbujile ari Isus u zäs: "Lisicurlje ari sklonište šä vrâbujile ari alu: "Lasâ pâ morc sâ âs āngropi pâ morc, ali tu dući šä propovjedalešći kraljevstva alu Dimizov!" 61 Akulo are inka unu om kari zâsje: "Ju čuj sljedili pâ činji, Domnu ali elsi lasämä sâ mä pozdravalesk ku toc akasâ." 62 Šä Isus ju ântors vorba: "Njime kari punji mâna pâ plug šä sâ ujtâ ām napoj dâ pâ jâl, nuj bun dâ kraljevstva alu Dimizov."

10 Dâ pâ ešće stvarur Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur šä lju mänat ām nençi, doj pâ doj la tot varušu šä lok la kari jâl isto ašcipta sâ mergâ. 2 Isus u zäs alor: "Žetva aj mari ali puçanij âs lukroj, dâm ala rând arogâci la stâpânu dâ žetva sâ mäjî maj mulc lukroj ām polja aluj. 3 Aku dući ali punji ureci. Ju vâ mäj pâ voj ka pâ birkâ mikâ ântri lup! 4 Nu loc ku voj dîbularuš ili taškâ ili cipiliš, šä nu sta dâ lungat ām svat ku ominiš pâ kalji sâ nu zgubec vreme. 5 Elsi stvar šje trâbă sâ zâsjec kând vinjec la kasa aj: "Putuljalâ fijâ la kasasta!" 6 Dakâ om kari gândešći putuljalâ kustâ ām kase putuljala u fi ku jâl, ali dakâ nu, putuljala u vinji ām napoj la voj. 7 Râmânni ām aje ista kasa, mänkâk šä be šje ari jej, kâ lukroju aj vredan dâ šje u lukrat. Nu vâ selilec dâm una kasa ām alta. 8 Dakâ märžjec ām bilo kari varuš sâ jej vâ apukâ ām benji voj mänkâc šje vâ punji dâdânençî 9 sâ ozdravalec pâ bičež kari ar fi akulo, sâ spunjaceali kâ Kraljevstva alu Dimizov aj apropi. 10 Ali dâkâ vinjec ām varuš hundî nu vâ apukâ, atunje dušjecâvâ pâ ulicur šä zâsjec: 11 Čak šä prašina dâm varušu avostru kari su apukat pâ pišoriljeanoštri, brisâlec dâ pâ noj, protiv dâ voj! Ali šä voj ac trâbuji sâ šcijec kâ kraljevstva alu Dimizov aj apropi. 12 Ju vâ zâk kâ pâ zuve dâ sudulalâ u fi maj ušuri lu varušu Sodoma dâ kitâ dâ varušula." 13 Isus u zäs: "Jao avovâ ominišlor dâm Korazine! Jao avovâ ominišlor dâm Betsaido! Kâ sâ vi fost dastafel čudo ām varuš Tira šä am Sidon ka kum su dogodulit la voj ām varušu avostru, jej dâ kârva sar vi ânkâjît, šazut ām colji dâ kecâ, šä ām šjinušâ znak dâ ânkâjälâ. 14 Anume ām zuve dâ sudulalâ

Tira šā Sidonija maj benji ur trešji dā tu! **15** Šā voj fužje ju dat lu gazda dā kasa šjeva ka banji šā u zās: ominji dām Kafarnaum! Pānām nor voj vic rādika? ‘Je sama dā jāl, šā dakā asta nu u fi dāstul banj, dā Ām podzemlje vic fi arunkac. (Hadēs g86) **16** Šinji gode kutotu Šje u čilti, ju cuj plāči razlika kānd mā āntorkā audi pā voj, mā audi pā minji, a šinji odbacalešči pā ām napoj.’ **36** Dā pā gāndala ata šje gāndešč kari voj, pā minji odbacalešči, šā šinji gode odbacalešči dām ešće tri su arātat ka susjedu alu omusta kari u pā minji, odbacalešči pā Dimizov kari mu mānat!” fost pljačkalit šinji maj benji u ažutat?” **37** Jāl u āntors **17** Sedamdeset doj učenikur su āntors ku fālušājā. vorba: “Ala pā kari lu apukat mila dā jāl.” Atunše Isus Jej ur zās: “O Domnje, čak šā draši nji punji ureći ju zās aluj: “Dući šā fā šā tu isto ka jāl.” **38** Kum ur ām numilje atov.” **18** Jāl lju zās alor: “Ju mā ujimat la mers maj menkulo, Isus u vinjite ām unu sat hundī Sotona kum kađi ka munje dām nor. **19** Aku punjec are mujeri šje sā čima Marta kari lu apukat pā jāl ām ureći! Ju vam dat autoritet sā kālkāc pā Šarpi šā pā kasa alii. **39** Marta ave soră šje sā čima Marija kari u škorpionur šā ku kutotu pućere pā sāla dā dužmanj, šāzut la pišorilje alu Domnu šā punje ureći la kutotu šā njimik nu vic pāčā rov. **20** Tot daje nac trābuj i sā šje jāl svite. **40** Ali Marta are ām brigur dā kutotu šje vā ānfālušāc kā duhovur vā punji ureći. Fijec fāloš la trābā sā fakā. Aša u vinjite la Isus šā ju zās: “Nu či dori aje kā numilje avoštři aš skrišā ām nor.” **21** Ām ala Domnu, kā sora ame mu lāsat pā minji sāngur kutotu šas Isus su ānfālušāt ām Duhu svānt šā u zās: “Tata, sā poslužulesk? Šjeva zāj sā vijā sā ām ažuči.” **41** Domnu pā pāmānt šā pā nor, ju dov hvalā cijā daje kā Domnu ju zās: “Marta, Marta, tu či brinulešč šā či tu aj askuns ešće dā la mārđojo šā dā la pāršipuc, šā uznemirilešč dā mulci stvarur. **42** U biti numa una aj arātat alu hej ‘mišj’ pā pāmānt. Da, Tata, cijā asta stvar trābujā, šā Marija maj benji u akuljes, šā aje no cā sā veđi.” **22** Šā Isus u zās: “Kutotu mu fost dat ām fi lotā dā la je.”

povjerenje dā la Tata amnjov. Njime nu kunošći pā Fišjoru šā njime nu kunošći pā Tata, numa Fišjoru kunošći, šā alu heje kari Fišjoru gāndešči u kunošći pā Tata.” **23** Atunše kānd are jej sāngur, Isus su āntors la učenici aluj šā u zās: “Blago avovā kā oči avoštři asta vedí! **24** Sigurno mulc proroš šā kraljur dā kānva gānde sā vadā stvarurilje kari voj videc, ali jej no putut sā vadā, šā sā audā šje voj ac auzāt, ali nor auzāt.” **25** Šjeva ka učitelju dā zakonu alu Mojsije su skulat, sā āl iskušlaskā pā Isus šā lu āntribat: “Učitelju šje trābā sā fakā sā kapāt kust dā erikeš? Kum āl pot kāpāta?” (aiōnios g166) **26** “Šje zāši zakonu alu Mojsije? Kum prišjep aje?” **27** U āntors vorba: “Plaši pā Domnu Dimizovu ku tot sufslitu atov, ku duša ata, ku pućere, šā ku kutotu gāndu atov, pā susjedu atov kā pā činji sāngur!” **28** Isus u zās aluj: “Benji aj zās, aša fā šā vi kusta.” **29** Ali kum gānde sā areči kā āj pravedan, lu āntribat pā Isus: “Ali šinji āj susjedu amnjov?” **30** Isus u zās: “Are om kari are pā kalji dā Jeruzalem, are sus ām varuš Jerihon kari are žjos u fost pljačkalit šā lāpādat, bātut pā morči dā la pljačkaš šā lāsat pā drlik. **31** Popa dā židov slučajno māržje pā kalje šā kānd lu väzut, u fužjat pā lāngā jāl numa pā alta parči. **32** Isto aša Levit, pomočniku alu popa u vinjite isto pā kalje haje. Kānd u vinjite pā lokula šā lu väzut, isto u mers pā alta parči dā kalji. **33** Napokon Samaritanac kum māržje pā kalji u vinjite pā lāngā jāl šā kānd lu väzut lu apukat mila dā jāl. **34** Jāl u mers la jāl u värsat uloj šā vin, šā ju ānvālit ranurilje. Atunše lu pus pā magar šā lu dus ām fugadov aša su brinulit dā jāl. **35** Odma hajelantā diminjacā kum

11 Undatā kānd Isus u fost gata ku molitva, unu dām učenici aluj u vinjite la jāl šā ju zās: “Domnu, ānvacānji sā nji arugānj, kum ānvāca Ivan Krstitelj pā učenici aluj.” **2** Isus lju zās alor: “Kānd vā arugāc zāšjec: ‘Tata, la sā fijā svānt numilje atov, la sā vijā kraljevstva ata, ka kum āj pā nor la sā fijā pā pāmānt!

3 Pita anostřa kari āj ām totā zā, dā nji astās. **4** Šā jartānji grehuriljeanoštri, ka kum noj jartānji alu eje kari grešilešči protiv dā noj. Nu nji da sā kādenj ām ānširkalur.” **5** Isus u zās alor: “Haj sā zāšenj kā avec urtak la kari māržjec ām miržuku dā nopći šā āj zāšjec: ‘Urtaku amnjov, dām kečinj tri dārabur dā pitā.’ **6** Urtaku u vinjite dā pā kalji la minji, šā nam šje sā āj puj dādānenči.” **7** A jāl ām nontru aj zāšiji: ‘O nu mā gnjaval! Uša āj mar ānkujetā, kupiji amej šā ju āščenj ām pat, šā jednostavno, nu mā pot skula sā ac dov pitā.’ **8** Ju vā zāk: šā dakā nu u merži daje kā aš urtaš, u fašji aje sā nu sā rušunji. **9** Šā ju vā zāk: Arugāčāvā, šā vu fi dat! Kutac, šā vic afla! Kukunjec, šā vu fi dāsvkut. **10** Kā šinji god sā arogā, kapātā! Kari kotā, aflā! A šinji god kukunješči aluje ju su dāsvašji. **11** Kari āj tata āntri voj: kānd kupili šjeri pešči dali ām lok dā pešči dā Šarpi? **12** Ili kānd šjeri sā āj de škorpion ām lok dā ov? **13** Dakā voj grešni ominj ščijec sā dādēc bunji stvarur alu kupiji avoštři, kit maj mult vu da Tata avostru dām nor Duh Svānt alu alor kari āl āntrabā!” **14** Isus undatā u vārljut afarā pā unu drak kari are mut, šā kānd u fost drakula vārljut afarā dām ala om kari are mut, puće sā svitaskā, šā alčilje ominji kari u väzut aje asre āmirac. **15** A orikic

dām jej u zās: "Jāl u vārljít afarā pā drašj afarā ku su rāđika šā ljur suduli ominji kari aku kustā, kā jej ažutala alu Beelzebul princu dā demonur!" 16 Akulo nu sur ānkājít kānd Jona lji propovijedale. A ajiše āj asre alci kari ānširkā pā Isus, šā jej u šjirut znak dām ūjnjiva maj mari dā kit Jona a voj nu vac pokajalit!" nor sā de. 17 Ali Isus šcije gāndurlje alor, šā lju zās: 33 Isus svitešči: "Njime nu acāčā lampā šā atunše u "Totā kraljevstva kari sā borulešči una ku alt, jej ur punji pā lok hundi nu sā veđi ili dāsup košarā. Nu, uništili kraljevstva alor. Dakā familija una ku alt sā jāl u punji ām svjećnjak ašā toc u viđe luminā kānd borulešči, jej šur uništili familija alor. 18 Dakā Sotona vinji ām nontru. 34 Oču āj ka lampa alu telā. Dakā sā borulešči protiv dā jāl sāngur, kum kraljevstvo aluj oču atov āj sānatos, atunše tela ata āntragā u fi ām su cānje?, ſje rāmānje dām kraljestva aluj? Kum voj luminā, ali kānd ci oču bičag, tela ata āntragā āj ām zāšjec kā ju vārljesk afarā pā drašji dām lume ku āntunjerik. 35 Bagā sama da aje ſje smatralēšč kā ažutala alu Beelzebul. 19 Ali dakā ju vārljesk pā drašji āj lumina ām činji sā nu fijā fār dā luminā." 36 Dakā afarā dām lumi ku ažutala alu Beelzebul, atunše āj āntragā tela ata ām luminā, njiš unu dio dā telā učenici avoštiri vārljesci isto afarā pā drašji ku ažutala nu āj ām āntunjerik, atunše āj kutotu ām luminā, ka alu Beelzebul? Jej sāngur u dokazali kā nus točni. 20 kum čar svitlāze lumina ata. 37 Kānd Isus u svatit, Ali dakā ju māj pā drašji afarā ku ūjetu alu Dimizov, unu farizej lu čimat sā mānānšji la jāl akasā. Isus u atunše u vinjut kraljevstva alu Dimizov la voj. 21 Kānd mers, šā u lot lok la masā. 38 Kānd farizeju u vāzut om bālour āj naoružan šā pāzešči kasa hundi kustā, kā nu šu spālat mānijile majnti ka kum āj običaj alu atunše pāmāntu aluj āj sigurnā. 22 Ali kānd bālour židov, su apukat sā mānānšji farizeju su začudulit. om āl napadalešči šā āl mānānkā ku bātaje, āj je 39 Ali Domnu Isus ju zās: "Aku voj farizeji pā dā nā oruže dā kari ovisilešči, šā āj āmparcā ſje u furat dā afarā cānjec klištaru šā teru čišč, ali pā dā nontru la slab om. 23 Kari nu āj ku minji, ala āj protiv dā voj ščec pljinj dā pulkučalā šā relji. 40 Voj fār dā minji šā ūjnj gođe nu akulježi ku minji, ala rāsāp. firi! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjština, u stvorulit 24 Pā lok fār dā apā rov duhu fužji afarā dām om, šā nutrina? 41 Maj benj dādec milostinja avostrā sā lutulaskā šā sā koči lok sā sā odmaralskā. Dakā dām tot sufljitu alu heje kari lji potrebno ſje voj avec, nu aflu njiš ſjefālī lok, zāšji: 'Ju uj meržji ām napoj atunše vu fi kutotu čist. 42 Ali jao avovā farizejilor! ām kasa ame dām ala om hundi am fužjiti.' 25 Kānd Kā voj tari vā trudulec sā dādec desetina dām tot draku u vinjut ām napoj u aflat kā aje kasa āj čistilitā, začinurlje šā povrčur alu Dimizov, a nu bāgāc sama šā māturatač. 26 Atunše meržji šā adušji maj ūšapči dā pravdā šā ljubav alu Dimizov. Una trābā sā fašjec, rov duhur maj rej dā jāl sāngur, šā jej u vinji napoj ām a hajelantā sā nu propustulešč. 43 Ali jao avovā, om šā kustā akulo. Aša alu omula are tari urāt dā farizejilor! Kā voj plāšjec lokurje glavnā pā sastankur kit dām elši." 27 Kum Isus svite, mujeri ām gārmadā ām sinagogā, šā pozdravalalā ku poštovanje ām dā ominj u mužijit tari dām tot graju šā su apukat varuš pā trgr. 44 Jao avovā, kā voj ščec ka askunsā sā svitaskā: "Blagoslovulitā āj aje kari ču purtat ām gropā pā kari ominji umbla a nu ūčijā kā obredno ūš injimā, kari ču rānjit šā ču pažāt!" 28 Isus u āntors atunše nečisti." 45 A unu dām učitelj dā zakonu alu vorba: "Anume, ali maj blagoslovulit ūš eje kari audī Mojsije u zās alu Isus: "Učitelju, kānd svitešč aša, tu vorba alu Dimizov šā u cānji!" 29 Kānd u vinjut tari njí vredālešč šā pā noj." 46 Isus u zās: "Jao šā avovā mulc ominj akulo, Isus su apukat sā svitaskā: "Voj učitelji dā zakonu alu Mojsije, kā punjec pā ominj maj ominj kari kustāc ām asta vremi, voj ščec rej ominj. mult teret dā pravilurlje alu vjera dā kit ſje poći om Kotā znak, ali njiš ſjefālī altu znak no fi dat ka kum u purta, a voj nu gāndec njiš ku ūježiju mik sā ažutac fākut Dimizov čudo pāntru prorok Jona. 30 Šje su dā teretula sā dukā. 47 Jao avovā! Kā voj gradalec dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninivljanci kari spomenikur pā gropā alu proroci šā gāndec kā ku kusta ām varuš Niniva, kā Dimizov lu mānat. Aša aje fišjec benji, a preci avoštiri lju amurāt. 48 Aša voj ſje mu su dogoduli, ju uj fi znak kā pā minji, Fišjoru svedočulec šā vā slagalec ku djela alu preci avoštiri. alu Om kari Dimizov u mānat alu asta narod. 31 Pā Jej lju amurāt, a voj nastavalec ku lukru alor kānd zuva kānd Dimizov u suduli, kraljica kari dā kānva gradalec spomenikur. 49 Dimizov ām mudrostu aluj vladale pā pāmānt dā jug ām Seba, su rāđika una šā u zās: 'Ju uj māna pā prorokur šā pā apostolur šā je u suduli pā heje kari kustā astās. Je u vinjut dā pā orikic dām jej ur fi amurāc a alci u fi progonulic.' 50 kraju dā svijet, sā slušulaskā pā Car Salomon kari are Daje dā la asta generacijā u fi tražalitā sānžilje dā tari mudar. A aiše āj ūjnjiva maj mari dā Salomon la toc proroci kari u fost vārsatā dām elši dā kānd a voj nu gāndec sā punjec ureči! 32 Ām zua kānd su stvorulit svetu: 51 su apuka dā la sānžilje alu Dimizov u suduli, ominji kari kusta ām varuš Niniva Abel pānā la sānžilje alu Zaharija, kari u fost amurāt

āntri žrtvenik šā ām svetinja dā Hram. Ju vā zāk: 'Kā 'Aša uj fašji: Ju uj rāstuna skladišturlje amelji šā uj kutotu asta u fi tražalit dā la asta generacijā!' 52 Jao gradali maj mari, dāstul dā mari sā spremālesk kutotu avovā učitelji dā zakonu alu Mojsije! Daje kā voj ac lot šje mu kriskut.' 19 Šā ju muj zāšji alu duša ame: 'Aj āndārāt čejilje dā kraljevsta alu Dimizov. Voj sāngur mulcī bunji stvarur aku, šā dā mulc ej šje ur vinji. nac mers ām nontru šā ac sprečilit pāl alci sā tunji ām Odmoruleščici, mānānkā šā be, šā ānfulušeščici!' 20 nontru kānd gāndē.' 53 Dā pā šje u fužit Isus dā pā Ali Dimizov ju zās aluj: 'Tu omulje fār dā firi! Mar ām lokula, učitelji dā zakonu alu Mojsije šā farizeji sur asta nopči uj šjere duša ata. Atunše šjinji u ave korist āngāndit sā mergā dā pā jāl sā āl ispitivālaskā. 54 dām stvarurlje šje caj pus āndārāt?' 21 Aša pāce omu Gānde sā āl apuši pā Isus ām zamkā šje ar puče sā kari āš akulježi gāzdāšijile pāntru jāl sāngur, a nu su gāzdašižit ām oči alu Dimizov.' 22 Kapu u zās Isus alu učenici: 'Daje vā zāk: voj nu trābā sā vā brigalec, dā kustu avostru, šā sā fijec ām brigur šje vic mānka, ili sā vā brinulec ām šje vic āmbrāka. 23 Daje kā kustu āj maj vrednā dā kit mānkare, šā tela maj mult dā kit colu. 24 Numa ujtācāvā la gāgārašč. Jej njiš nu samānā, njiš nu akulježi. Jelji nari skladište ili šupā, šā tod daje Dimizov līj rānješči. Nu ščec voj maj vredni dā vrabujrljelje? 25 Poči šjinjiva dām voj ku brigurlje produžuli kustu? 26 Dakā, nu pučec sā ūfjec niti maj mākācelji, adāšje ščec ām brigur dā kutotu ostalo? 27 Numa ujtācāvā la flor ām telek! Jelji niti sā trudulešči niti fašji colji ali ju vā zāk, kā njiš Car Salomon ām gāzdāšije alor nu are āmbrākat aša māndru ka florurlje ām telek. 28 Ali dakā Dimizov dā dastafel māndremi alu jarbā kari kustā astās, šā sā bagā ām fok, kit atunše maj mult u da jāl avovā. O voj avec mikā ānkridāl! 29 Dām ala rānd nu vā gāndēc šje vic mānka šā šje vic be. Nu vā uz nemirilec! 30 Dā kutotu aje sā brinulešči ominj fār dā Dimizov. Āngāndēcāvā kā Tata avostru dām nor ščijā šje vā trābā. 31 Šā anume tražalec kraljevsta alu Dimizov elši šā kutotu ostalo vu fi dat. 32 O mikā stadā, nuc fijā frikā, kā Tata avostru sā ānfālušešči sā vā apuši ām kraljevsta aluj. 33 Vindec kutotu šje avec šā dādēc alu sāraši. Aša adunācāvā tāšč kari nu su puče rupi, šā gāzdāšijā sā vā fijā ām nor kari nu propadalešči, hundi lotri nor puče vinji, niti gāndaši sā mānāši! 34 Daje kā suffličilje avostru u fi hundi āj blago avostru.' 35 Isus u zās alu učenici: 'Fijec spremni dā lukru, la sā fijec opremilicā šā ām mānjilje avostrī lasā fijā luminjilje acācači. 36 Aša u fi ka slugurlje kari u aščiptat pā gospodaru aluj sā sā āntorkā dā pā nuntā, spremni sā āj dāsvākā kum u kukunji pā ušā. 37 Māndremi alu eje slugur kari u fi skulac, kānd u vinji gospodaru! Anume ju vā zāk: Domnu šu punji sāngur kintrinca sā līj služulaskā šā lju punji sā šadā la masā šā lju dvoruli. 38 Šā kānd u vinji gospodaru ām miržuku dā nopči ili dāspru zua šā lju afla ašā, māndremi u fi alu ala slugur! 39 Slušulecāmā dā asta: ka sā ščijā gazda ām kari šas u vinji lotru, jāl ar pāzā šā nar lāsa sā āj fijā provalalit

12 Aša mulc ominj su sakupilit dā mar kālka una pāl kic as re pā lānga Isus. Ali Isus elši u zās alu učenici aluj: 'Loc sama dā kvassu alu farizej! Ala kvas āj licemjerje. 2 Njimika nuj akupirit šje no fi dāskupirit, njiš una tajnā kari no fi ščutā. 3 Aša dakā ac zās šjeva ām tunjerik su šči ām luminā, šā dakā ac šupunjit šjeva ām soba avostrā aje isto u fi mužit pā krovur dā kāš.' 4 Isus u zās: 'Urtaši amej lasācāmā sā vā zāk, nu vā fijā frikā dā eje kari numa vā poči amurā tela šā nu poči njimika sā vā fakā. 5 Ju vuj zāšji dā šjinji trābā sā vā fijā frikā. Fijā vā frikā dā Dimizov kari poči sā amorī, atunše vā poči vārlji ām pakao. Da anume, dā jāl vā trābā sā vā fijā frikā. (Geenna g1067) 6 Nus šinjš (5) vrābuj vānduci dā doj banj? Dimizov nu mužtā pā njime. 7 A avovā čak šā pāru pā kap vi umārat. Nu vā fijā frikā! Voj ščec maj vredni dā gārmadā dā vrābuj.' 8 Isus u zās: 'Šjinji gođ pā pāmānt mu priznali pā minji ām nenēc alu ominj, Ju Fišjoru Omuluj isto uj priznali pā jāl ām nenēc lu andēlji alu Dimizov. 9 Ala kari pā minji nu mu priznali pā pāmānt ju muj odreknuli dā jāl la andēljilje alu Dimizov. 10 Dakā bilo šjinji svitešči vorba protiv dā minji Fišjoru Omuluj aluje poči fi jirtat; ali dakā šjinjiva svitešči mišjunj dā Duhu Svānt, grehula no fi jirtat. 11 Dakā vu adušji la sud ām sinagogur šā la poglavicur šā vladarur, nu vā brigalec kum šā ku šje muj branali, ili šje sā zāk. 12 Kānd u vinji vreme, Duhu Svānt cū ānvāča šje trābā sā zāšj.' 13 Unu dām ominj ām gārmadā u zās alu Isus: 'Učitelju zā alu fračilje amnjov sā sā āmperci ku minji šje anj kāpātat.' 14 Isus u odbilit šā zāšje: 'Omuli, šinji mu pus pā minji dā sudac, sā āmpārc āntri voj doj?' 15 Atunše kānd u svātit alu toc kutotu, Isus u zās: 'Bāgāc sama sā pāzācāvā dā pulkučāl! Dakā šjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj siguran bez obzira kā ari kutotu.' 16 Isus u spus maj una usporedbā: 'Are akulo om gāzdk fār dā firi kari ave tālek sā tālekula u adus mult plod. 17 Šā jāl šu zās sāngur aluj: 'Šje sā fak kā nam dāstul lok sā puj āndārāt šje mu kriskut?' 18 Atunše, jāl u zās:

ām kasā. 40 Voj isto trābā sā fijec spremni, kā ju rimski upravitelj u dat zapovjed pā jej sā lji amori Fišoru Omuluj uj vinji ām vremi kānd nu či nadali.” 41 kānd jej prinosule žrtvur alu Dimizov ām Hramu alu Petar atunše lu āntribat pā jāl: “Domnu spuj tu asta Jeruzalem. 2 Isus u zās: “Voj gāndec kā Galilejc usporedbā pāntru noj učenici, ili āj pāntru toc?” 42 ās maj grešni dā bilo kari alcī Galilejc, numa dām Isus u zās: “Šinji āj ala vjernā šā kufiri upravitelj kari ala rānd kā ur pācāt jej asta? 3 Nu, uopće nu! Šā āl postavalešći dā gospodar pā kasa, šā ām pravā punjec ureći! Dākā nu vic ānkāji voj toc isto aša vic fi vremi u da mānkari alu toc ām kasa? 43 Māndremi duhovno morc. 4 Šā gāndec voj kā eje osamnaest alu ala sluga kari kānd u vinji gospodaru, u faši aša. Iumi kari ur fost amurāc kānd u kāzut tornju alu 44 Dā anume, ju vā spuj kā gospodaru u odredilit alu Siloam asre maj duvinj ominj ām Jeruzalem? 5 Nu, ala sluga sā vodulaskā ku kutotu imanje kari ari. 45 uopće nu! Dakā nu vic ānkāji, aša toc vic fi duhovno Ali dakā sluga šar zāsji ām suffitusu: ‘Gospodaru, nu morc.’ 6 Isus lji spus asta usporedbā: “Are akulo su āntoršji aša pāfris̄, šā atunše sā apušji sā batā pā unu om kari ave sāmānat ām vinograd ljemn dā slugur šā sā be, mānāšji šā sā ambeć? 46 Atunše u smokvā šā jāl tot vinje šā sā ujta dākā āj plod pā vinji gospodaru alu sluga ām šjas kari nu ščijec. Šā ljemn ali nu afla njimika. 7 Šā aša u zās alu omula atunše fārd dā milost lu kaznali, ju da sudbinā ku alcī ſje lukrā ām gard: ‘Ujtāći ajišje! Kā mar tri aj mā una kari nus vjerni. 47 Sluga kari ščijā ſje gāndešći ujta pā ljemnusta sā aflu plod šā nikad nu am aflat gospodaru, šā dakā nu faši šā nu sā pripemilešći dā njimik. Tajāl āndārāt! Adāšje ar čālti pāmāntu?’ 8 Pā dolasku aluj, jāl u kāpāta mulci luvalur. 48 Ali dakā aje, omu ſje lukra ām gard u zās: ‘Domnu, lasā maj sluga nu ščijā voje alu gospodaru, šā faši ſjeva ſje unu aj sā fijā. Ju uj kapali pā lāngā jāl šā uj punji zaslužušešći kaznā, atunše u kāpāta pucānji luvalur. gnoj. 9 Dar atunše u ave plod. Dākā nu, poc sā āl Kā alu toc kari mult u fost dat, mult su aščipta dā la taj āndārāt.’” 10 Pā zua dā sāmbāta, Isus ānvāca jej, šā alu eje alu kari u fost mult dat ām povjerenje, ām una dā sinagogur. 11 Akulo are mujeri kari patale dā la eje šā maj mult u fi ſjirut.” 49 Isus u zās: “Ju am mar osamnaest ej, dā rov duh ām je kari izazavale vinjut sā vārljesk fok dā sud pā pāmānt, šā kum aš bičišug. Je are aplikatač ūjos sā nu sā puće uspravali. gāndi sā sā apušji sā ardā! 50 Trābā majnti sā mā 12 Isus u skužilitu, šā ju zās: “Mujeru, slobodnā jeć bučez ku mukur. Kum mā mučulesk pā ſje aje no dām bičišugu atov.” 13 Atunše Isus u pus mānjilje trešji! 51 Gāndec kā am vinjut sā vā aduk putuljalā aluj pā je, šā je dām turdatā su uspravlit sā su pā pāmānt āntri ominj? Nu, ju am adus podjelā! 52 apukat sā de hvalā alu Dimizov. 14 Ali zapovjedniku Dāku maj menkulo ām kasa dā ūinjši ominj ur fi dā sinagogā are mirgiš daje kā Isus u āntrimatu pā āmpārcāc tri u fi pā parče ame šā doj protiv dā tri. zuva dā sāmbāta šā jāl su āntors la eje ominj šā u 53 Tatusu u fi protiv dā fišjoruš, šā fišjoru u fi protiv zās: “Ās ūinjši (6) zālji ām una sāmptāmāna hundi dā tatusu, mumāsa protiv dā fataš, a fata protiv dā trābā sā lukri! Dakā gāndec sā fijec sānātoš hajde pā mumāsa, šā sokra protiv dā njivastaš, šā njivasta una dām elje zālli, a nu pā sāmbāta.” 15 A Domnu protiv dā sokrāsa.” 54 Kum svite alu gārmadā, Isus u Isus u zās: “Licemjerilor! Voj fišjec kānd dāzljägēc zās: “Kānd viđec njegri oblakur kā sā rāđika dā pā pā vašijile šā pā māgari avoštri pā zuva dā sāmbāta more pā zapad, voj odma zāšjec: ‘Astās u fi plojā’, šā lji dušjec la apā? 16 Ali asta mujeri, sāmānca alu šā voj ščec u pravu. 55 Šā kānd sā apukā sā batā Abraham, kari Sotona u cānutu lījigatā osamnaest ej vāntu dām pustinja la jug, odma zāšjec: ‘U fi zuva šā nar ave pravo sā fijā dizlījatā dām ala rānd kā pā tari kāldā’, šā āj aša. 56 Licemjerilor! Voj ščijec sā zuva dā sāmbāta” 17 Pā asta, toc eje kari sā protivile čitalec znakurje pā pāmānt šā pā nor. Kum dā nu as re rušānac. Toc alcī ām gārmadā sur ānfālušāt prišipec ſje aku sā dogudulešći! 57 Voj ac trābuji la toči māndri šā bunji stvarurje ſje Isus fašje. 18 dām haje avostru sā ščijec ſje āj benji. 58 Dākā Isus u āntribat: “Alu ūinji are slično kraljevstvo alu ūinjiva či optužulešći pāntru dugu kari nac plāčit šā Dimizov? Kum samānā kraljevstva alu Dimizov? Ku vā gāndešći sā vā adukā la sud, ānšjarkā inka pā kalji ſje sā usporidālenj? 19 Kā kraljevstvo alu Dimizov aj sā vij la ligizalā majnti dā sud! Ar puće sā či adukā ka gorušičino sāmānca kari āj tari mikā pā kari om u la sudac, sudacu sā či đe la oficir, šā oficiru či poći lotu šā u sāmānat ām garduš šā u krešći šā u fost bāgā ām cemicā. 59 Ju vā zāk, kā akulo vi trābuji sā mari ljemn šā vrābujilje u fākut skujbur ām granur.” 20 rāmaj pān ſje no fi plāčit toc banji.”

13 Pā aje vremi orikic dām regija Galileja ur vinjut la Isus sā jur spus dā Galilejci, a Pilat kari are

Jeruzalem, prošule ām mulci varušur šā satur šā pā kari asre čimac izabrale lokurije helj maj ām centrā la akulo ānvāca **23** Atunše šjinjiva lu āntribat pā jāl: masā. Isus lji ānvacā ku usporedbā pā jej: **8** "Kānd "Domnu u spasali Dimizov čar pucānj omin?" Šā Isus ješč čimat dā la šjinjiva pā nuntā nu šādec pā lok dā u zās alor: **24** "Uša dā nor āj uskā. Borulecāvā tari sā časni gošč. Domačinu ar puče sā vi čimat pā šinjiva tunāc ām nontru. Ju vā pot zāšji kā mulc ur ānširkā maj važni dā voj pā ala lok. **9** Domačinu ar puče sā sā tunji ali nor puče. **25** Vreme u vinji kānd gospodaru vijā ku omula, šā sā ac zākā: 'Urtaku amniov, elši dā kasa su riđika šā u ānciži uša atunše. Voj pā alta lokusta āj pāntru jāl', šā atunše tu ješč ām rušanji. parci vic apuka sā kukunjec šā vic aruga: 'Domnu, Vi trābuji sā či duš pā zadnji lok. **10** Aša kānd ješč dāsvā pāntru noj.' Šā vorba aluj u fi: 'Ju nu ščuv dā čimat, dući šā akulježjic zadnji lok. Atunše Domačinu hundi ščec voj.' **26** Voj vic apuka sā zāšjec pā aje: 'Ali ar puče sā vijā šā sā ac zākā: 'Urtaku amniov, hajd noj anj but šā anj mānkat ku činji kānd ānvācāj pā maj ām sus.' Atunše ām asta slučaj tu vi puče sā ulicurijeanoštri.' **27** Šā jāl u zāšji maj undatā: 'Ju vam aj maj mult poštovanje ām nenēce alu urtaši atej šā zās kā nu ščuv dā hundi ščec. Fužjec dā la minji, voj gošč. **11** A tot omu kari sā rāđika sāngur u fi ponizilit, ominjiljor rej!' **28** Da akulo vic plānžji šā vic kārcāji ali eje kari u fi ponizni u fi rāđikac." **12** Su āntors la ku dinci šā vic fi mirgiš kānd vic vide pā Abraham, Domačin Šā Isus u zās: "Kānd pripremilešč večerā Izak šā pā Jakov šā pā toc proroci ām kraljevstva alu nu čima numa pā urtašjic, ili pā fračic, ili pā njamuc Dimizov, ali voj vic fi vārljic afarā. **29** Šā eje kari ur ili pā gāzdašsus jedur, kā jej sigurno čur čimači pā šāđe la masā pā nuntā ām kraljevstva alu Dimizov ur činji isto šā aša cu fi āntors. **13** Maj benji kānd fašj vinji dā pā Istok, Zapad, Sjever, šā dā pā Jug. **30** feštā čamālji pā sārašj sā vij šā pā invaliž, šā pā ulož Bāgāc sama kā orikic kari ās aku maj pucān važni šā pā orb. **14** Tu vi fi blagoslovulit, kā jej nuc poći ur fi maj mar, a hej kari ās aku maj mar ur fi maj āntorši ali Dimizov ču nagradali ām nor pā zuva dā mišj." **31** Orikic farizej ur vinjut la Isus ām aje ista zā, uskrnsnuće dā pravedni ominj." **15** Kānd unu dām sā āl āmpurušjaskā. Šā ju zās: "Herod gānđešči sā ominjije la masā u auzāt, Jāl u zās: "Blagoslovulit āj či amori. Dām ala rānd lasā lokusta šā dući pā altu ala kari u mānka pitā ām kraljevstva alu Dimizov!" lok." **32** Isus u āntors vorba: "Dušjecāvā Šā zāšjec alu **16** Isus u āntors vorba: "Undatā are unu om kari u lisicuritelje: 'Ju mān pā drašj afarā šā ozdravalaskā dat mari večerā. Multā lumi are čimat akulo. **17** Mar pā bičež. Ju uj fašj aša astās, šā mānji šā tek ām apropi dā večerā sluga u fust mānat la gošč sā lji treća zuva uj zavāršāli.' **33** Ali ju trābā sā fjuv pā čemi: 'Hajdec', u zās jāl: 'kā kutotu āj spremno!' **18** kalje astās, mānji šā treća zuva, izgledalešči kā nu Ali jej toc dām jej sor apukat sā āš aflij izgovorur. slobut proroku sā mori afarā dām Jeruzalem. **34** O Unu u zās: 'Ju am kumpārat telek, šā trābā sā mā Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurāt pā proroc duk sā u vād. Mā arogā la činji, sā zāšji sām jerči.' šā aj vārljitetri pā eje kari Dimizov vu mānat la činji! **19** Alci u zās: 'Ju am kumpārat šinšj (5) perec dā Kiči rāndur am gāndit sā branalesk pā kupiji atej ka bikān šā trābā sā mā dukā sā ānšjerkā. Mā arogā la gājna pā pujiš dāsup haripilješ, ali voj nu gānđec! **35** činji, sā zāšji sām jerči.' **20** Treći om u zās: 'Ju baš Ujtači aku! Kasa ata āj lāsatā sāngurā golā. Šā nu mam ānsurat šā dām ala rānd nu pot vinji.' **21** Sluga mic vide pān šje nu vic zāšji: 'Blagoslovulit sā fijā kari u mers ām napoj la gazda aluj šā ju spus kutotu. Asta lu mirgišit pā gazda šā jāl u zās alu sluga aluj: 'Āngribeščici, dući pā ulicur šā ām centru dā varuš šā adāđi pā sārašj, ulož, invaliž šā pā orb sā vijā.' **22** Kānd u fākut aje, gazdu a javalit kā u fākut aje ali inka are maj lok. **23** Atunše ju zās gazda alu sluga: 'Aku dući ām kot pā ulicur šā čamā šā fā sā vijā, aša sā fijā kasa ame umpljiti. **24** Kā njišj unu dām eje elši kari asre čimac nor gusta dām večera ame.'" **25** Mulc ominj āl sljedile pā jāl. Isus su āntors ām napoj šā u svātił alor: **26** "Bilo šinji dām voj kari plašji maj tari pā tatusu pā mumāsa pā bāšacaš, pā kupijiš pā fraci šā pā sorālješ šā čak pā kustu aluj maj mult dā kit pā minji, nu poći sā fijā učeniku amniov. **27** Dakā šjinjiva gānđešči sā fijā učeniku amniov, trābā sā dukā krušje aluj sā mā sljedilaskā šā sā fijā spremni

14 Undatā Isus u mers sā večeralaskā la kasa alu vođa dā farizej. Are pā zuva dā sāmbāta šā jej sā ujta pā jāl tari ku sama. **2** Om ku bičišug dā umflalā dām apā su pojavalit dādānenēce aluj. **3** Isus u āntribat pā učiteljūr dā zakonu alu Mojsije šā pā farizeji šje asre akulo: "Āj zakonito dā pā zakonu alu Mojsije sā ozdravalaskā pā zuva dā sāmbāta ili nu?" **4** Jej tāšje, Isus pā aje u pus mānjlje pā omula, šā lu ozdravalit šā lu lāsat sā fugā. **5** Isus lju āntribat: "Dākā šjinjiva dām voj ari fišjor ili pā vakā kari u kāzut ām bunar adāňkā nac skoči odma afarā, šā pā zuva dā sāmbāta?" **6** Pā aje, jej nu puče sā uništilaskā vorba. **7** Isus u bāgat sama kum gošči

să mori pântru minji.” 28 “Găndecăvă aku dakă unu u ciltit kutotu, mari fomi u vinjiti pă pământu hundri are dăm voj găndești să fakă toranj, nu ac săde elși žjos jăl, să su aflat ăm sărășijă. 15 Așa u mers la unu om să să videc dakă avec dăstul banj să ăl făşjec do ăm pământula kari lu mănat ăm telek să aj rănjăskă kraja tornjula? 29 Inache ar puće să fašj temeljurlje să porșji. 16 Aluj ji are așa fomi dă šu kivinjít să măňașji hej ſje să uită la voj ſar puće faſj ſufă dăm voj daje dăm ha ſje mănska porșji, să njime nuj dădē njimika. kă nu avec dăstul banj să završălec. 30 Jej ur zăſi: 17 Dă pă aje jăl ſu vinjiti ăm firi. Jăl u zăſ: Tata amniov ‘Asta om su apukat să gradalaskă ali no putut să ari mulci slugur să ſej ari um boglă dă mănkari a ju završălaskă! 31 Ili ka kum kralju su spremili să mergă ajiſe mor dă fomi! 18 Ju muj skula să uj merži la tata ăm bătajă ku altu kralj. Șă să nu ſadă elși să să amniov ſu jăl zăſi: ‘Tata amniov, ju am zgreſilit protiv găndaskă dakă ku zeſhi (10) hiljada dă kătanj poći să dă činji, să alu Dimizov ăm nor. 19 Ju nu mes maj ăl savladalaskă ku protivnikuš kari ari doj speſj (20) mult vredan să fjuv čimat fiſjoru atov. O lasămă să hiljada? 32 Atunje dakă nu poći să ăl savladalaskă u fjuv radniku atov! 20 Atunje su skulat să u mers măna pă pregovarač kită ăj inka neprijatelju dă parci la tatusu. Ali mar kănd are inka dăparci dă la kasa să ăntrebi dă uvjetur dă putuljală. 33 Să așa toc dăm alu tata aluj, tatusu lu văzut să lu apukat mila dă jăl. voj dakă nu vic lăſa kutotu ſje avec, nu poći să fijă Tatusu u aljrgat la jăl, lu ăngărgăjet să ăl surătat tar. učeniku amniov.” 34 Isus u zăſ: “Sari ăj bună stvar ali 21 Fiſjoru ju zăſ: ‘Tata amniov, ju am zgreſilit protiv dădă perdi izu, ku ſje poc ăntorſji bălureme? 35 Nuj dă činji să alu Dimizovu ăm nor. Ju nu mes maj mult bună atunje njiš dă pământ njiš dă ſhot. Lume numă vredan să fjuv čimat fiſjoru atov.’ 22 Tatusu u zăſ alu slugurle aluj: ‘Duſjec fri ſă aflač maj bunji colji să punjec pă jăl, dădecăj virigă dă măna aluj, să cipiliš dă piſjorilje aluj. 23 Să apukăc pă maj măndru rănjita vakă să amurăcu, atunje lasă să mănkănj să să fijenj făloš. 24 Adăſje? Dăm ala rănd kă astăs fiſjoru amniov are mort, a aku kustă ăm napoj! Jăl are pirdut să alu aflat! Așa jej sur apukat să să ănfălušăskă. 25 Maj bătărn fiſjor are ăm telek. Jăl vinje akasă să kum vinje maj apropi dă udvar, jăl puće să audă muzikă să ţok. 26 Așa u čimat pă unu dăm slugur să u ăntribat ſje ăj aje. 27 Să ju spus: ‘Fračitu atov su ăntors akasă să tatusu u amurăt maj măndră rănjita vakă dăm ala rănd kă su ăntors sănătos! 28 Ali jăl are mirgiš să nu gănde să tunji ăm nontru. Să așa u mers afară, a tatusu să aruga la jăl să vijă ăm nontru. 29 Ali jăl u ăntors vorba alu tatusu: ‘Numa găndeșci kă mulc ej ſje am lukrat dă činji ka robu, să uvek am făkut ſje maj zăs să tot nu maj dat njiš mikă kecă să pot ave slavalala ku urtaſji amej. 30 Ali kănd astăs fiſjoru atov u vinjiti akasă kari u mănkat kutotu ſje aj dat găzdăſije, ku bludnicur, atunje tu či duſj să amor rănjită vakă pântru jăl! 31 Tatusu u zăſ aluj: ‘Fiſjoru amniov, tu jeſč uvjek ku minji, să kutotu ſje am ju ăj atov. 32 Isto așa benji ăj aku sa slavalenj să să nji ănfălušanj kă astăs fračilje atov are mort să su ăntors am kust ăm napoj, să jăl are pirdut să alu su aflat!”

15 Pălăngă Isus su okupulit tari mulc carinici să tari mari grešnici să pujă ureci la vorba aluj. 2 Farizeji să učitelji dă zakonu alu Mojsije sur apukat să ăl gumunjaskă, să jej zăſi: “Asta om să druzuleſci ku grešnici, să măňaňku ku jej.” 3 Daje Isus lji spunji asta usporedbă: 4 “Dakă ſjinjiva dăm voj ari sto birš să să perdi una dăm jelji, nac lăſa pă eſče devedeset devet ăm pustulot, să ac merži dă pă aje una su kutăc pă ſje nac afla? 5 Să kănd vic aſla, aju duſji pă umirilje ku fălušăjă. 6 Atunje ac merži akasă, vic čima pă urtaſjic să pă susjedi avoſtri să ac zăſi: ‘Ănfălušăcăvă ku minji, kă am aflat pă birka ame kari are pirdută! 7 Ju vă zăk, ku fi maj mari fulušăjă pă nor kănd su ănkăji unu grešnik, nego dă devedeset devet (99) pravednikur kari nu lji trăbă ănkăjälă, așa jej gănde.” 8 Isus maj zăſi: “Ili haj să zăſenj kă una mujeri ari zeſhi (10) banj dăm aržint să atunje unu dăm jej perdi. Nu acăcă lumina să mătura podu să u kuta banj, pă ſje nu află? 9 Să kănd u aſla banj dăm aržint părdut, je ſu čima pă urtaſjile alji să pă susjedurlje una, să u zăſi: ‘Ănfălušăcăvă ku minji, kă ju am aflat banji kari am pirdut! 10 Ju vă pot zăſi kă ăj isto așa ăntră anđelji alu Dimizov. Dakă să ănkăjeſci unu grešnik, jej să ănfălušeſci.” 11 Isus u zăſ: “Are unu om kari ave doj fiſjor. 12 Hăl maj tăñar u zăſ alu tatusu: ‘Tată, dăm dio ſje ăm pripadaleſci.’ Așa tata aluj u ămpărcăt kutotu ſje ave ăntri jej. 13 Dă pă dovă tri zăli, fiſjoru hăl maj tăñar u akuljes kutotu ſje ave să su pus pă kalji să mergă dăparci să akulo u ciltit kutotu ſje ave, ciltte făr dă gănd. 14 Kănd

16 Asta usporedbă isto Isus u spus alu učenici: “Are om găzdak kari u dat lukru alu unu upravitelj, să ju fost spus aluj kă upravitelju čaiteſci să răſapă găzdăſije alu gazda aluj. 2 Așa lu čimat pă jăl să ju zăſ: ‘Šje ăj asta ſje audă dă činji? Dăm računu dă kutotu ſje aj făkut, kă tu maj mult nu poc fi upravitelj!”

3 Upravitelju u zās atunšje aluj sāngur: 'Šje sā fak, aku kivinje sā fijā rānjit ku mrvicurlje šje kāde dā pā masa kānd gazda je āndārāt lukru dā la minji? Nu am pučeri alu omuluje gāzdak. Kānji delj divlja čak vinje la jāl sā kapalesk? U fi rušanji sā mā duk sā kuldujesk.

4 Šćuv šje uj fašji! Ju uj direžji aša dā kānd mur māna dām lukrusta tot uj fi apukat ām benji la kāšāle ominjistora.' 5 Aša jāl u mānat dā pā ominji šje as re dator alu gazda aluj, unu pā kići unu. Jāl u āntribat pā elši om: 'Kit ješč dātor alu gazda amnjov?' 6 Jāl u āntors vorba: 'Sto bačvur dā uloj dām maslinur.' Upravitelju u zās: 'Šāz žjos, jec računu sā pā friš skrija pedeset.' 7 Šā jāl u āntribat pā altu om: 'Kit ješč tu dātor?' 'Sto merur dā pšenica.' Šā jāl ju zās aluj: 'Jec računu sā skrija osamdeset.' 8 Atunšje gospodaru u āmārit pā nu dirept upravitelj kari ām oči aluj nu are bun upravitelj, kā u arātat dāstafelā mārdulijā kari nuj bunā. Asta aratā, kā ominji dā asta svet ās maj mudri ām stvarurje alor dā kit dā ominji dā luminā. (aiōn g165) 9 Šā ju vā zāk: 'Koristilec gāzdāšije šje fužji daje kā āj nepravednā ku aje vā fāšjec urtašj pā lāngā voj, aša kānd nu maj u fi gāzdāšijā, atunšje voj vic fi apukac ām nor dā erikeš. (aiōnios g166) 10 Ala kari āj vjeran ām maj mišj stvarur, āj isto aša vjeran ām stvarurje mar; sā ala kari nuj vjeran ām stvarurje mišj āj isto nu vjeran ām stvarurje mar. 11 Šā aša dakā nac fost vjerni ām svetovno gāzdāšijā šjinji vu ānkredi ku pravā gāzdāšijā sā upravljačec? 12 Šā zās: 'O nu, Tata amnjov Abraham. Alor lji trābā sā lji dakā nu ščijec upravljalji ku altora benjlje, šjinji vu da aje šje pripadalešči avovā?' 13 Njiš una sluga nu poći u āntors vorba: 'Dakā no punji ureče la Mojsije sā sā služulaskā pā doj gazdur dām turdatā, kā pā unu u zamrzāli a pā altu u plaši, ili u fi vjeran alu unu a pā halalānt nu u puče vide ām oč. Nu pučec služuli sā alu gāzdāšijā sā alu Dimizov istovremeno.' 14 Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dā banj, šā jej su apukat sā ās fakā šjuf. 15 Atunšje Isus u zās: 'Voj vā fišjec pravedni ām oči alu lume, ali Dimizov ščijā sufliličije avoštři. Šje lume tari cenilešči, skārbā āj ām nenče alu Dimizov.' 16 Isus zāšji: 'Zakonu alu Mojsije sā kenvijurje alu proroci kari jej ur skris vridile pān ſje no vinjut Ivan kari bučuza sā dā atunšje spunje Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov a noj trābujenj sā nagovurelen sā mergā ām kraljevstva alu Dimizov. 17 Nu značalešči kā zakonu alu Mojsije nuj bun. Majnti u trešji noru sā pāmāntu, kitā sā propadalaskā zakonu ili sā kadā una slovā dām zakon. 18 Kari sā lasā dā la bāšaćaš sā sā ānsori ku alta bāšaća fašji preljub. Šā tot omu kari u ānsura pā mujeri kari āj lāsatā dā la bārbat isto fašji preljub.' 19 Isus zāšji: 'Are om gāzdak kari sā āmbrāka ām colji skumpi sā ām totā zā mānka skumpā mānkar. 20 Akulo are isto aša om sārak kari sā čima Lazar kari are astupat ku cirevur pā jāl sā are pā košći la uša la ala gāzdak. 21 Jāl ās kivinje sā fijā rānjit ku mrvicurlje šje kāde dā pā masa kānd omuluje gāzdak. Kānji delj divlja čak vinje la jāl sā āj ljinje cirevur. 22 U vinjut vreme kānd u murit kuldužu, sā andeji lor dus ām bracā la Abraham. Omu gāzdak isto u murit sā u fost āngrupat. 23 Ām mari mukā ām podzemlje, gāzdaku su ujat sus sā u vāzut pā Abraham dā dāparci sā pā Lazar kari are lāngā Abraham. (Hadēs g86) 24 Šā jāl u plāns ām mužjalā: 'Tata, Abraham fijāc milā dā minji! Mānāl pā Lazar la minji lasāl sā āntupaskā žježiju ām apā sā sām rāšjaskā ljmiba, kā mari mukur ās pā minji ām fokusta.' 25 Abraham u āntors vorba: 'Fišjoru amnjov, tu trābā sā či āngāndešč dā aje kānd arej pā pāmāntu avej mulci bunji stvarur, kānd Lazar ave mulci relji stvarur. Ali jāl āj aku ām utjehā, kānd ješč tu ām mukā. 26 Šā dā kutotu asta, āntri noj sā āntri voj āj mari gropā fār dā kraj. Eje kari ar gāndi sā mergā dā ajišje la voj nu poći, sā njiš njime nu poći dā la voj sā vijā la noj.' 27 Atunšje omu šje are gāzdak u zās: 'Mā arog la činji sā āl māj pā Lazar la kasa alu tata amnjov. 28 Ju am šinšj frac kari akulo kustā. Lasā sā lji upozurulaskā sā nu vijā pā ista lok pljin dā mukāl!' 29 Abraham u āntors vorba: 'Jej ari kenvijur kari Mojsije sā proroci ari skris dā jej sā lji opozurulaskā! Lasālji sā pujā ureči la jej!' 30 A jāl u 17 Isus u zās alu učenici aluj: "Napadajur dā relji trābā sā vijā ali jao alu ala om pā kari vinji. 2 Aluj jar fi maj benji sā ajvi petrā dām mlin ljigatā la gāt sā sā vārljaskā ām apā, dā kit sā puji pā grehur pā hej mišj. 3 Fijec ām samā! Dakā fračitu ac vitešči āmpurišeščil; atunšje dakā su ānkājil, jartāj. 4 Makar sā zgrešilaskā protiv dā činji Šapči (7) rāndur ām una zā, dakā vinji la činji Šapči (7) rāndur sā priznalaskā dā aje šje u fākut, jartāj." 5 Apostolu u zās alu Domnu: "Dānji maj mult ānkriðalā!" 6 Domnu anostru u āntors vorba: "Sā vi avut ānkriðalā makar aša dā mikā ka sāmānca dā goruščino zrno voj ac puče zāšji alu ljemnusta: 'Skočiči dām vānj sā sāmānčići ām more!', sā voj vic punji ureči. 7 Šjinji dām voj zāšji alu sluga aluj, dā pā ſje u lukra ām telek ili pāze pā biršj, sā ac zākā kānd vinji dām lukru: 'Hajd jec lok?' 8 Marju zāšji am lok dā aje: 'Duči sā fā ſjeva dā mānkat, řčimbač coljilje, sā ašćaptāmā sā mānānk sā sā bjov, dā pā aje poc tu sā sās sā sā mānāšj!' 9 Šā ar kāpāta sluga ſjeva ka posebnā zaslugā dā aje dā ſje u fākut?

Ju gāndesk kā nu. 10 Šā voj isto fāšjec kutotu šje am doj ominj ām ista pat šā unu dām jej u fi lot, halalānt zapovjedalit, trābā sā zāšjec: 'Noj ščenj numa obični u fi lāsat. 35 Dovā mujer una ur meljali fān, šā una u slugur. Noj numa anj fākut lukru anostru!' 11 Aša pā fi lotā, hajelantā u rāmānje." 37 Učenici ur āntribat pā kalje dā Jeruzalem, Isus u mers pā kalje kari sljedile Isus: "Hundī u fi aje Domnu." Jāl u odgovorulit: "Hundī granicurlje āntri Samarija šā Galileja. 12 Are aje sā šās ominj morc akulo u vinji lešinari."

tunji ām unu dām saturljele šā jāl u aflat pā drīk zeši (10) ominj ku gubā. Jej ur stat pā dāparci 13 šā ur mužjīt la jāl: "O Isuse Domnu! Fijāc milā dā noj!" 14 Kānd u vāzut pā jej, Isus u zās: "Dušjec šā arātācāvā la pop sā vadā dakā ščec sānšatoš." Jej lur pus ureči, šā pā kalji jej ur fost čistilic. 15 Atunše unu dām jej kānd u vāzut kā u fost čistilit su āntors ām napoj šā dām tot graju slavale pā Dimizov. 16 Jāl u kāzut žjos pā ubrazu la pišorilje alu Isus šā ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. 17 Isus u āntribat: "Nas re zeši (10) ominj kari as re čistilic? Hundī šā heščelanc novā (9) ominj?" 18 Nu su āntors njime ām napoj sā de slavalala alu Dimizov, čar strancusta?" 19 Atunše jāl u zās: "Skolāči šā dući pā kaljec. Ānkrīdala ata ču spasalit!" 20 Kum u fost āntribat dā la farizej kānd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u āntors vorba: "Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša sā potā ominji sā promatralaskā dā pā znakovur. 21 Aša lume sā nu potā sā zākā: 'Ujtāči! Ajiše āj.' Ili: 'Akulo āj!' Nu! Kraljevstvo alu Dimizov āj āntri voj!" 22 Jāl u zās lu učenici aluj: "U vinji vremi kānd vic kivinji sā viđec una dām zālijilje kānd ju, Fišjoru Omuluj, uj vladali ka kralju, ali kivinjalja avostrā no fi ispunulīta. 23 Orlik ur zāšji: 'Ujtāči akulo āj! Ajiše āj!' Nu fužjec ām nijkere nu vā maknalec! 24 Kānd ju uj vinji Fišjoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skripala pljin dā svetlā svitlāzānt dām unu kap dā nor pān la altu kap dā nor. Aša u fi šā ku Fišjoru Omuluj ām zua aluj. 25 Ali majnti dā aje, ju trābujesek sā patalaskā mult šā ju uj fi odbacalit dā la asta generacijā. 26 Kum are ām zālijilje kānd Noa kusta, aša u fi ām zālijilje kānd ju Fišjoru Omuluj uj vinji. 27 Atunše jej mānka šā bije, sā ānsura šā sā āmirita pānā ām zuve kānd Noa u tunat ām arkā. Šā poplava u vinjiti šā u uništīlit pā toc kari nas re ām arkā. 28 Isto aša are ām zālijilje kānd Lot kusta. Jej mānka šā bije, kumpāra šā vinde, šā sāmāna šā gradale. 29 Ali pā zuva šje Lot u fužjat dām Sodoma u kāzut fok šā sumpor dām nor šā u uništīlit pā toc kari. 30 Isto aša u fi dām turdatā pā zuve kānd ju, Fišjoru alu Omuluj muj āntorši. 31 Dakā āj ām aje zuva omu pā krovuš dā kasa a stvaruļje aluj šā ām kasa, nu mergā žjos dā pā jelji sā šā jeju jāl. Isto aša dakā āj om ām telek, nu mergā akasā. 32 Āngāndecāvā dā bāšāca alu Lot šje ju su dogodulit! 33 Šinji gođe ānšjarkā sā šā spasalaskā kustuš ala lu perdi a kari u perdi ala u ave kust. 34 Ām aje nopci ju vā spuj ur fi

doj ominj ām ista pat šā unu dām jej u fi lot, halalānt zapovjedalit, trābā sā zāšjec: 'Noj ščenj numa obični u fi lāsat. 35 Dovā mujer una ur meljali fān, šā una u slugur. Noj numa anj fākut lukru anostru!' 11 Aša pā fi lotā, hajelantā u rāmānje." 37 Učenici ur āntribat pā kalje dā Jeruzalem, Isus u mers pā kalje kari sljedile Isus: "Hundī u fi aje Domnu." Jāl u odgovorulit: "Hundī granicurlje āntri Samarija šā Galileja. 12 Are aje sā šās ominj morc akulo u vinji lešinari."

18 Isus u spus usporedba sā areči alu učenikur kā om ar trābuji uvjek sā sā aroži šā nikad sā nu odustulaskā. 2 Jāl u zās: "Ām unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikā dā Dimizov, njiš nu sā brigale dā njime šje jej zāšji. 3 Šā akulo are una vādojā ām varušula kari stalno vinje akulo la jāl, šā sā aruga: 'Apārā mā dā dužmanu amnjov.'

4 Una vremi nuj ažuta. Dā pā aje su apukat sā sā āngāndaskā: 'Nu am njiš šefālj frikā dā Dimizov, ili brigā pā lāngā ominj. 5 Kum gođe, ju uj ažuta alu asta udovicā kā mult mā dosadalešči. Uj apāra, inače mu dosadali ku vinjala šā ku āntribalurje alji.'" 6 Atunše Domnu Isus u zās: "Ac bāgat sama šje šu zās sāngur aluj sudacu hamis?" 7 Šā atunše nu da Dimizov diriptaci šā zaštitā alu lume akuljesā aluj kari plānži la jāl zuva šā nopce šā jāl are strpljiv ku jej. 8 Ju vā zāk kā jāl u ažuta ku diriptaci šā ku zaštitā pā friš. Ali uj aſla Fišjoru alu Omuluj dāstafelā ānkrīdala ām ominj kānd ju muj āntorši pā pāmānt?" 9 Isus u spus alta puvešči, alu orikic ominj kari asre tari uvjerilicā ām pravednostu alor, a jej pā alci sā ujta ku māržnjač. 10 Jāl u zās: "Doj ominj ur mers sus ām Hram sā sā aroži. Unu dām jej are farizej, šā altu om are carinik. 11 Farizeju su skulat sus šā u zās asta aruguminči pāntru dā jāl: 'O Dimizolje, ju dov hvalā cijā kā nu mes ju ka heščelanc ominj: pulkučic, hamis, preljubnik, ili čak ka asta carinik. 12 Ju postulesk dovā rāndur pā sāptāmānā; dov desetina cijā dā kutotu šje zaradalešči.' 13 Cariniku pā haje parci, u rāmas dā parci, šā nu su āndura sā rādiši očiš ām nor, numa šā bāče čeptu dā žalji šā zāšje: 'Dimizolje aj milā dā minji grešnik!' 14 Ju āc zāk kā ala poreznik u mers akasā opravdan la Dimizov, a farizej nu. A tot omu kari sā rādiķa sāngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rādiķac." 15 Jej ur adus isto aša šā pā mišj kupijis, sā pujaš Isus mānjlje pā jej sā lij blagoslovulaskā. Ali kānd ur vāzut aje učenici jej ljur svātit sā āj de uđinā. 16 Isus lju čimat atunše la jāl šā u zās: "Lasālji pā kupiji sā vijā la minji šā nu lij branalec, kā kraljevstva alu Dimizov pripadalešči alu dastafel ka jej. 17 Anume, ju vā zāk: 'Kā kari gođe no fi ka kupiji mišj ponizni nor puće sā tunji ām kraljevstva alu Dimizov.'" 18 Are unu vladar akulo kari u āntribat pā Isus: "Bun Učitelju, šje trābā sā fak sā kapāt kust dā erikeš?" (aiōnios g166) 19 Ju zās Isus

aluj: "Adășje mă čem pă minji bun? Njime nuj bun čar unu Dimizov. 20 Zapovjedurje alu Dimizov šćijā: 'Nu fă preljub', 'Nu amură', 'Nu fura', 'Nu svedočuli ām mišjună', 'Poštivalešećic pă tatusu šă pă mumăta.' 21 Jāl zăs: "Da šă asta am păzăt dăm tănjireme ame." puće să āl vadă akulo asre mulc ominj daje kă jāl are 22 Kānd u auzăt Isus aje, jāl ju zăs: "Ali ac ibizešeći niskă om. 4 Dăm ala rănd jāl u aljărgat ām nencí šă una stvara: dući šă vindic kutotu šje aj, āmparcă banji su urkat pă ljemn dă divlja smokvă ām nadă kă lu alu sărašj, šă tu vi ave găzdăšijă ām nor. Atunje vide daje kă Isus vinje pă aje kalje. 5 Kānd u vinjut hajd šă sljedilešećimă pă minji." 23 Ali kānd u auzăt Isus pă lokula, jāl su ujtat sus šă lu văzut pă jāl, šă aje, tari su āntristat kă jāl are găzdak ša nu găndeju zăs: "Zakej, păfriš haj žjos, kă ju trăbă astăs să kutotu să văndă. 24 Kānd u văzut Isus kită dă tari su vju la činji akasă." 6 Šă jāl su āngribit să vijă žjos razočaralit, jāl u zăs: "Kită dă grov aj dă eje kari ās šă lu apukat ku fălušăjă. 7 Kānd ur văzut lume aje, găzdăšj să tunji ām kraljevstva alu Dimizov! 25 Maj jej toc gumunje: "Jāl u merži la om kari aj grešnik!" ušuri aj alu devi să tunji pám urečilje dă ak, dă kită 8 Zakej su skulat să u zăs: "Domnu, ujtăši! Ju dov alu găzdak să tunji ām kraljevstva alu Dimizov." 26 Žämätaći dăm găzdăšije ame alu sărašj. Šă dakă am Hej šje punje ureči ur zăs pă aje: "Šinji atunje poći fi ţănsăjlit pă ţinjiva, āntork patru răndur majmult." 9 spasalit?" 27 Isus u āntors vorba: "Šje aj nemoguće Isus ju zăs aluj: "Astăs spaserje u vinjut la asta kasa, alu om, aj moguće alu Dimizov." 28 Atunje Petar u kă řă asta aj fișorju alu Abraham. 10 Kă ju Fișorju zăs: "Benji noj anj lăsat kutotu, šă čanj sljedit pă alu Omuluj am vinjut să kotă řă să spasalaskă pă činji." 29 Isus u āntors u alor vorba: "Anume, ju vă ominj kari u fost pirdut." 11 Mulc ominj ur auzăt elje zăk, kă ţinji gode aj lasă kasaš, ili pă băsăcaš, ili pă vorbi, kum are dapropi dă Jeruzalem, řă ominji să fraciš, ili pă mumăsa řă pă tatusu, ili kupiš părtru gănde kă kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. kraljevstva alu Dimizov, 30 a să nu kapići dă aje maj Isus daje su apukat să lji spuji maj una usporedbă. 12 mult ām asta kust dă kit ave, a u kăpăta pă altu svet Jāl u zăs: "Unu găzdak om su gătat să mergă ām kari vinji kustu dă erikeš." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Isus u čimat pă dvanaest apostolur la jāl, šă u zăs: āntorkă. 13 Jāl u čimat pă zeşji (10) slugur, šă lju "Punjec ureči, noj mărženj ām Jeruzalem šă kutotu dat pola kila dă aržint, šă u zăs: 'Făşjec korist aje akulo šje u fost skris dă la proroč ām kenvija svântă păr şje nu mă āntork.' 14 Ali ominji dăm lokula aluj dă minji, Fișorju Omuluj a aje su dogoduli: 32 Jej mu āl mărzăle, šă u mănat pă predstavnij dă pă jāl să predali ām mănjilje alu ominj kari nus Židovi řă dăm zăkă: 'Noj nu găndenj asta om să nji fijă kralj.' 15 Ali minji řor faſhi ſuf, uj fi bătut, jej mu ſkipa, 33 řă dă pă jāl su āntors ku autoritet dă kralj řă u dat zapovjed ſje uj fi bičevălit řă uj fi amurăt, ali dă pă aje ju uj să āj adukă pă slugurljelje alu kari u dat banj să vijă uskrsnuli treća zuva." 34 Učenici nu šćije njimik dă dădăneni să de izvještaj ſje ur făkut ku banji. 16 Elſi asta. Elje vorbi Ijur fost askunš, šă jej nor prišiput sluga kari u vinjut, u zăs: 'Domnu, banji atej mu adus njimika ſje să āngănde Isus. 35 Kum ās re apropi ām dă zeşji (10) majmult.' 17 Šă jāl u zăs aluj: 'Măndru! Jerihon, ſjeva ka omu orb řădje pă drik řă kulduže. Tu ješ bun sluga. Daje kă are vjeran ku mik, aku aj 36 Kānd omu orb u auzăt kă gărmadă trešji pă akulo, autoritet pă zeşji (10) varušur.' 18 Altu om u vinjut, jāl su āntribat ſje aj aje. 37 Aşa jur ſpus kă Isus dăm řă u zăs: 'Domnu, banji atej su rădikat dă ţinj (5) Nazaret u trikut pă akulo. 38 Pă aje u mužijit: 'Isuse răndur.' 19 Šă jāl u zăs iſto astuje: 'Ju cui da autoritet Fișorju alu David, mă arog la činji aj milă dă minji!' 39 pă ţinj (5) varušur.' 20 Šă treći (3) u zăs: 'Domnu, Lume kari umblă ām nencí aj zăſje să takă, alj jāl su ajiſje aj banji atej, ju am păzăt părtru činji, am pus apukat řă maj tari řă mužjaskă la jāl: "O Fișorju alu ām maramică. 21 Mijă mi are frikă dă činji daje ka David aj milă dă minji!" 40 Atunje Isus u stat řă u ješti strog om: Tu jej ſje naj ulagalit řă akuljež ſje dat zapovjed să āl adukă la jāl. Jāl lu āntribat: 41 naj sāmānat.' 22 Šă u zăs kralju ām ānturſjală dă "Šje găndeſč să fak părtru činji?" Šă jāl u āntors vorba: 'Dăm gura ata cui suduli, njiš korist sluga! Tu vorba: "O Domnu, ju găndesk să văd!" 42 Isus ju zăs: šćijej kă mes om strog, řă jov ſje nuj amnjov, ſje "Ujtăši! Ānkridala ata ču ozdravalită." 43 Šă jāl odma akuljež ſje nam sāmānat. 23 Atunje adiſje naj pus u kăpătat ſă vadă. Šă lu sljedit pă Isus, řă slavale banji ām bankă? Să vi putut ſjeri banji ku kamaturlje pă Dimizov. Šă totă lume kari ur văzut dăde slavă alu kănd maš āntorſji.' 24 Atunje kralju u zăs alu hej ſje Dimizov.

stăče akulo: 'Loc banji dă la jāl řă dădecăi alu ala kari ari zeşji (10).' 25 Jej ur zăs: 'Ali Domnu, jāl mar ari

šinjš (5) kilă dă aržijint! 26 Ju vă zăk: Kari ari u ave Hir fălos. 2 Jej lor äntribat pă jăl: "Pă alu šinji autoritet majmult, a heje kari nari čak šă haj pucăń ſje ari u fi faſj stvarurlijeſče? Šinji cu dat asta autoritet?" 3 Jăl u lot dă la jăl. 27 A alu dužmanji amej kari nu gănde să zăs: "Lasăcămă pă minji să vă äntreb una stvar ſă āj fjuv kralju alor, adušecăli ajiſje ſă amurăcăli ām oči dă voj să ām äntrurſjec vorba: 4 Anume Dimizov u ameji!" 28 Kănd Isus u spus usporedbe, u mers maj pă zăs alu Ivan să bučuzaskă pă ominj, ili ominji u zăs dăparci pă kalje dă Jeruzalem. 29 Kănd Isus vinje mar aje să fakă?" 5 Jej ur svătit una ku alt ſă zăſje: "Dăkă apropi dă lok ām Betfaga ſă Betanija la planina dă anj zăſji 'dă la Dimizov', u äntriba: 'Adăſje atunje maslinur, jăl u mănat pă doj učenikur aluj ām nenći. nu ankridec?' 6 Ali dăkă anj zăſji noj: 'Dă la ominj', 30 Jăl u zăs: "Duſjec ām sat ām nenći. Kum vinjec totă lume u vărlji petri pă noj să nji amori. Kă jej ās ām lok, voj vic afla pă magar pă kari njime no ſăzut. uvjerilic kă Ivan are prorok." 7 Aſa jej u äntors vorba Dăzljigăcăl ſă adušecăli la minji. 31 Dakă vu äntriba kă jej nu ſciſje dă hundi u vinjut autoritet să bučuzaskă. šinjiva: 'Adăſje āl dăzljiež?', numa zăj: 'Alu Domnu āj 8 ſă Isus u zăs: "Njiſ ju nu vuj ſpunji ku alu šinji trăbă." 32 ſă kari u fost mănată ur aflat točno kum jăl autoritet fak stvarurlijeſče." 9 Isus su apukat să ſpujă u zăs. 33 Čak ſă kănd dăzljiga pă magar, gazdurlje u usporedbă alu lume: "Are unu om kari u sămănat äntribat: "Adăſje dăzljigăcă?" 34 ſă äntrurſjala dă vorba vinograd ſă u lăſat ām najam vinogradu alu ſjeva are: "Alu Domnu āj trăbă." 35 ſă lu dus la Isus ſă ka ominji, ſă jăl atunje u fužijt dăm pămăntula pă ur pus haljinurje alor pă magar ſă u pus pă Isus maj lungă vremi. 10 Kănd u vinjut vreme, jăl u mănat sus pă jăl să ſadă. 36 Kum măržje jăl ām nenći, pă ſluga la ominj ām vinograd ſă āj de parče aluj lume punje haljinurje alor pă driku hundi pruſule ſă dăm plodur kari jej duguvule aluj, ili ominji lor bătut de čast alu Isus. 37 ſă baſ kum vinje jăl apropi dă ſă lor mănat ku mănjilje golji. 11 Atunje u mănat varuš hundi planina dă maslinur ſă ſlăbodi žjos, toc pă altu ſluga ali ſă pă jăl lor bătut, vredălit ſă lor učenici aluj ſur apukat ſă kănci ām mari făluſăjă, mănat ku mănjilje golji. 12 Jăl u änſjirkat ſă măji pă ſă dăm tot graju ſlavale pă Dimizov dă kutotu mari treći ſluga, ali ſă pă jăl lor ranalit ſă lor arukănt. 13 čudur ſje ur văzut. 38 Jej mužje: "Blagoslovulit ſă fiļ Gazda dă vinograd u zăs pă aje: 'Šje ſă fak? Ju kralj kari vinji ām numilje alu Domnu! Putuljală ām uj măna pă fiſjoru amniov plăkut. Dar kănd lu viđe nor, ſă ſlava alu Dimizov!" 39 Orikic dă farizej ām pă jăl, pălăngă jăl ur ave respekt.' 14 Ali ominije gărmadă jur zăs: "Učitelju, zăliji alu učenici atej ſă nu kănd lor văzut ſur ligizit äntri jej: 'Jăl āj nasljeđnik. ſvitaskă aje.'" 40 A Isus lju zăs: "Dăkă jej ur tăſje, Hajc ſă āl amurănj aſa nasljeđstva aluj ſă nji rămăji petrilje ſur apuka ſă mužjaskă ām ſlavă." 41 Kănd u anovă.' 15 Atunje lor dus afară dăm vinograd ſă lor vinjut Isus maj apropi la varuš ſu apukat ſă plăngă pă amurăt. Aku ſje u faſji gazda dă vinograd? 16 Jăl jej dasupra. 42 Atunje jăl u zăs: "Să vi ſčut numa u vinji ſă u uniſtili pă ominiji. ſă u da ām najam ăſtăs ſje aduſhi putuljala ata! Aku āj askunſă dă la vinogradu alu alci." Kănd u auzăt jej aje kum ominji oči atej. 43 Daje kă vinji vreme kănd dužmanji atej ur urăt ſă ponaſaleſči, jej ur zăs: "Nu de Dimizov!" 17 riđika falur pălăngă činji, jej čur opkululi ſă čur ankuje Jăl su ujtat pă jej, ſă u zăs: "Skris āj svăntă kenvija: dăm totă parče. 44 ſă jej čur uniſtili pă činji do kraja 'Petră kari graditelji u vărljut ăndărăt u fost aku petră ſă kutotu ſje kustă akulo ſă no maj rămăne ām činji zaglavnă?' ſje značaleſči asta? 18 Toc kari kadă pă njiſ ſuna petră pă alta petră, kutotu păntru aje kă nu aj petre u fi zdrubit pă dărăbelji, ſă toc pă kari kadă u prepoznulit vreme kănd Dimizov u vinjut la činji." 45 fi zdrubic." 19 Učitelji dă zakonu alu Mojsije ſă mar Isus u mers ām Hram, ſă ſu apukat ſă lji măji afară popur ur änſjirkat ſă pujă mănjilje pă jăl ām ala ſas pă eje kari vinđe ſă kumpără ām nontru. 46 Jăl u zăs ali alor lji frikă dă lumi. Jej ur priſjiput kă jăl u spus dă alor: "Skris āj ām svăntă kenvija: 'Kasa ame u fi kasa asta usporedbă protiv dă jej. 20 Popi ſă alci vođur dă aruguminči' ali voj ac făkut 'Špiljă dă pljačkaš!'" ăl pratate pă Isus ſă or mănat pă ſpiljun, ominj kari 47 Dă zuva Isus änväca ām Hram, a mar popur ſă triješ ka ominj direpc kari ar trăbuji ſă āl optužulaskă učitelji dă zakonu alu Mojsije ſă alci vođur kari as re pă Isus ām ſjeva ſje ar zăſji krivo aſa ſă āl adukă židovur planärze ſă āl amori pă jăl. 48 Ali jej nor aflat pă Isus ām mănjilje dă upravitelj alu Rim. 21 Aſa lor njimika kum ar faſji aje, daje kă lume ſă canje apropi äntribat pă jăl: "Učitelju, noj ſčijenj kă aje ſje zăſj ſă dă jăl, ſă punje tarì ureći la vorbilje aluj.

20 Mar popur, učitelji dă zakonu alu Mojsije ſă alci vođur kari as re židovur ur vinjut la Isus ām una ză kănd änväca pă lumi ām Hram ſă propovjedale

āj ubrazu šā numilje sus?" Jej ur zās: "Alu car." 25 zās: "Ju vā zāk anume, kā asta sārakā vādojā anume "Atunše plāčec alu car šje āj pripadalešči lu car šā u dat maj mult dām toc jej. 4 Adišje? Daje kā toc alcī dādec lu Dimizov šje pripadalešči alu Dimizov!" 26 Jej or dat dobrovoljnī priлог lu Dimizov dām aje šje ave nu puče sā afli njimika rov ām svatu aluj āntri toc mult kānd mujere u dat dām sārāšijā šā kutotu šje lumi, šā jej asre āmirac la ānturšjala dā vorba aluj, šā ave dā kust." 5 Kānd učenici svite dā Hram, šā zāsje u tākut. 27 Aku orikic saduceji kari zāsji kā njime nu kā ave māndri mar petri, šā are ukrasalit ku ukrasur su skula dām morc ur vinjat la jāl, ku trik āntribalā: 28 kari ur dat ominji alu Dimizov, Isus u zās: 6 "A dā Jej ur zās: "Učitelju, Mojsije u pus žos zakon pāntru ešće stvarur la šje vā ujtāc aku, zuva u vinji, kānd njiš noj kā dakā fračisu omuluj ar muri šā lasā pā bāšācaš una petrā no rāmānje ajiše una pā alta. Jejli ur fi toči fār dā kupij, atunše fračisu aluj trābā sā u āmirici šā vārljici žos." 7 Jej lor āntribat pā jāl: "Učitelju kānd u fi sā rādišji familija pāntru fračisu mort. 29 Undata asre aje? Šā ūfēlā znakuvur ur fi kari ur zāsji kānd u fi?" 8 Šapči frac. Elši u lot bāšācaš šā u murit fār dā kupij. Jāl u zās: "Ujtācāvā sā nu fijec zābunijc. Multā lumi ur 30 Šā drugi u lotu pā je, šā jāl u murit fār dā kupij. vinji ām numilje amnjov šā ur zāsji: 'Ju mes Mesija', 31 Šā treči u lotu pā je. Maj toc Šapči ur lotu šā ur šā 'Vreme āj apropi.' Ali nu bāgāc sama la jej. 9 Šā murit, šā njiš unu no avut kupij ku je. 32 Pā zadnji šā kānd auzāc dā tabārur šā dā nemirur nu fijec frikoš, mujere u murit. 33 Aku lu šjinji u fi bāšāce kānd or kā ešće dogadājur trābā sā fijā elši ali kraj no vinji uskrsnuli morci? Āngāndeščiči kā toc Šapči ur avutu aša pā friš." 10 Jāl isto ašā lju zās: "Nacija sur borulī dā bāšācā." 34 Isus u āntors vorba alor: "Ām asta protiv dā nacija, šā kraljevstva protiv dā kraljevstva. svet lume sā āmiritā šā sā ānsorā. (aiōn g165) 35 Ali 11 Šā u fi potresur pā različitā lokur isto ka šā fome eje kari ur fost smatalric vredni sā uskrsnulaskā dām Šā kugur. Šā pā nor ur fi frikoši stvarur dā vāzut šā morc njiš nu su ānsura, njiš nu sā āmiritā. (aiōn g165) urāči znakur. 12 Ali majnti dā šje u fi kutotu asta, šā 36 Šā jej nu poči maj mult nikad sā mori, kā jej ās vor apuka. Jej vur aduši ām sinagogur la sud šā vor kupiji alu Dimizov daje kā ās riđikac dām morc. Jej ās bāga ām čemicur. Jej vur trāje la kraljur šā la alcī ka andeji. 37 Atunše dā uskrsnuće šā Mojsije u arātāt vladar daje kā ščec učenici amej. 13 Kutotu asta vu aje ām svedočulala aluj dā grmu šje arde. Akulo jāl da šansā sā svedočulec. 14 Ali nu vā brigalec šje ac čamā pā Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu zāsji ām nenči dā obranā. 15 Kā ju voj da ām vreme lu Izak, šā Dimizovu lu Jakov, multā dobā dā pā firi šā mārdūlijā ām aje merā dā njime no puče sā sā šje jej ur murit. 38 Anume, Dimizov nuj Dimizovu obranalaskā dā aje, ili sā sā batā protiv dā aje. 16 Šā alu hej morc, mar alu hej kari kustā, kānd toc kustā voj vic fi izdalic, da čak šā dā la roditelji avoštī šā pāntru jāl." 39 Šjeva ka učitelji dā zakonu alu Mojsije dā la frac šā dā la njam, urtaš, šā orikic dām voj ur u priznalit: "Učitelju, tu aj svitit benji!" 40 Dā pā aje fi amurāc. 17 Toc vor mārzāli daje kā ščec učenici jej nu sor maj āndurat sā āl ānšjerši ku āntribalur. amej. 18 Tot njiš unu pār dā pā kapičilje avoštī nu 41 Isus u āntribat: "Šje gāndešči jej kum svitešči dā vu piri. 19 Šā dākā nu odustanalec vic kāpāta kust Mesija kā āj numa Fišjoru lu Car David? 42 David dā dā erikeš." 20 Isus spunje: "Voj vic viđe Jeruzalem jāl sāngur ām kenvije dā Psalmur zāsji: 'Domnu u zās opkolulit dā kātānji, atunše voj ac šči kā u fi uništen. alu Domnu amnjov: Šāz pā desna parče ame. 43 Šā 21 Atunše eje ām regija Judeja trābā sā skepi ām ju uj vārlji pā dužmanji atej dāsup pišjorilje atelji.' 44 planinur, eje kari kustā ām varuš trābā sā fugā dā David jasno āl čamā: 'Domnu', atunše kum poči jāl akulo šā heje pām satur sā nu mergā ām varuš. sā āj fijā fišjor?" 45 Isus svite lu učenici aluj a totā 22 Kā ām elje zālji dā osvetā kutotu stvarurje dām lume punje ureći. 46 Jāl u zās: "Je sama dā učitelji Kenvija svāntā sur umplje. 23 Jao alu elje kari ās dā zakon alu Mojsije. Jej uživalešči sā sā šetalaskā gārjonji ili rānješči pā cācā kupij ām zāljilje kā bjeda ām haljinur lunž šā sā fijā pozdravalic ku poštovanje šā mirgu protiv dā eje ominji u fi mari! 24 Orikic ur ām varuš pā trgru šā jej plāšji sā šādā lokurje časni muri pā špica dā mač šā ostali ur fi zarobulic ānträ dā graju mari dā valovur. 26 Sufličilje ominjilor lu lāsa dā frikā dā ha šje tek u vinji pā svet kā silurlje dām nor sur zdrānšjina. 27 Šā atunše jej ur svedočuli kā ju am vinjat Fišjoru Omuluj pā oblak ku mari pučeri šā

21 Kum su ujtat ām sus Isus u vāzut pā ominj gāzdaši kum bagā banj ām škatulā kari are ām Hram. 2 Jāl u vāzutu isto ašā pā mujere vādojā kum u pus ām nontru doj mišj banj dām aržjint. 3 Isus u

Isus spunje: "Akulo ur fi znakur, pā sori, lunā šā pā ščevilje, šā ominji pā pāmānt ur fi ām mari nevoljur, dā graju mari dā valovur. 26 Sufličilje ominjilor lu lāsa dā frikā dā ha šje tek u vinji pā svet kā silurlje dām nor sur zdrānšjina. 27 Šā atunše jej ur svedočuli kā ju am vinjat Fišjoru Omuluj pā oblak ku mari pučeri šā

slavă. 28 Känd u fi asta ujtăčavă sus šā rădikac Dimizov." 17 Atunše u lot kljištaru ku vin šā u dat kapičilje kă Dimizov vinji sā vă oslobudulaskă." 29 hvală alu Dimizov, šā u zăs: "Loc asta šā āmpărcăc Isus lju spus usporedybă: "Băgăc sama la ljemu dă äntri voj. 18 Ām napoj, ju vă zăk, ju noj be dă plodu smokvă, šā alčilje ljemnji! 30 Kit să punji listur, voj dă strugur păń ſje no vinji kraljevſta lu Dimizov." viđec kă vara āj apropi. 31 Isto aša känd vi viđe asta 19 Isus u lot pita, šā u dat hvală alu Dimizov, u rupt kă u fi voj ac šci kă kraljevſta lu Dimizov āj apropi. 32 Anume, ju pot zăši: asta ominj kari kustă no fužji kă am dovă šā u dat la učenici aluj šā u zăs: "Asta āj tela ame, kari u fost dată părtru voj. Făşjec asta āj 33 Norurlje šā ängänđală dă minji." 20 Šă isto aša dă pă mănkari, jäl pămäntu u trešji ändärät, ali vorbilje amelji nikad nor u lot kljištaru dăm kari toc ur be šă u zăs: "Asta kljištar trešji." 34 Isus u zăs: "Nu lăsa brigur ām sufliſituc dă 21 Ujtăčavă kă izdajica ame āj la masă apropi dă dă la Dimizov kă zuve poći să vijă 35 dăm turdată. Kă minji! 22 Ju Fişjoru Omuluj uj muri kă aša are skris u vinji pă toc bez obzira hundi kustăc pă pämänt. 36 ām nençi ali jao lu omula kari mu izdalit!" 23 Pă aje jej Păzăc dăm ala rănd pă toći vremilje. Šă arugăčavă sor apukat să să äntrebi una pă alt kari ar fašji aje. 24 să fijec spremni să skăpăc dă kutotu asta ſje u fi, řă Isto aša su apukat apostoli unu svat äntri jej, ka ſjinji să pućec să fijec ām nenće ame la Fişjoru Omuluj ar trăbuji să fijă maj mari äntră jej. 25 Aša Isus u zăs: făr dă frikă." 37 Ām totă ză Isus änväča ām Hram, "Kraljevi dă asta svet vladalešći ku narodu pă koristu ali nopće jäl fužje afară řă să făşje lok la planina dă alor să ari pućeri pă jej, řă jej săngur zăši kă fašji maslinur. 38 Ali dă diminjaca răkori, totă lume vinje să benji. 26 Ali nu āj aša ku voi! Lasăc pă maj mari dăm puiă ureći la jäl ām Hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elši ză dă blagdan

dā pita fār dā kvas. 2 Mar popur šā učitelji dā zakonu alu Mojsije planārže kum ar puće sā amori pā Isus ali alor Iji are frikā dā lumi. 3 Atunšje Sotona u tunat ām Juda Iskariot, kari are unu dām dvanaest (12) apostola. 4 Jāl u mers šā su ligizit ku mar popur šā ku stražari dā Hram kum ar puće sā āl izdalaskā pā Isus. 5 Jej asre fāloš dā aje šā sor ligizit ku Juda sā āj de banj. 6 Juda su ligizit šā atunšje su ujtat dā prilikā sā āl izdalaskā pā jāl afarā pā askuns fār dā lumi. 7 Zuva dā Pita fār dā kvas, u vinjut pā kalji birkuca pā Pashā a aje trābuje sā fijā žrtvovalitā. 8 Aša Isus u mānat pā Petar šā pā Ivan šā lju zās: "Dušjec šā pripremilec večera dā Pashā pāntru noj sā mānkānj." 9 Jej lor ātribat pā jāl: "Hundi gāndešć sā pripremilenj?" 10 Jāl lju zās alor: "Punjec ureći, kum vinjec ām varuš, voj ac aſla pā om kari dušji mari bukal dā apā. Sljedilečal pān la kasa hundi meržji. 11 Atunšje zāšjec lu kapu dā kasā: "Učitelju āntrabā, Hundi āj soba ām kari pot mānka večera dā Pashā ku učenici amej?" 12 Jāl cu arāta atunšje soba sus pā kat mari šā opremilitā ku kutotu. Fāšjec pripremurlje akulo." 13 Aša jej ur mers šā ur aſlat stvarurije kum Isus Ijor zās, šā jej ur fākut priprema dā večera pā Pashā. 14 Kānd u vinjut vreme sā mānāſji una, Isus šu lot lok la masā, šā ku jāl asre dvanaest (12) apostolur. 15 Jāl u zās: "Ju am avut mari vojā sā am večera dā Pashā ku voj majnti dā ſje uj patali ku morče. 16 Ju vā zāk kā nikad maj mult nu uj mānka večera dā Pasha majnti dā ſje nu su ispunuli ām kraljevstva lu

kašaj služa? Hati kašaj la masa da hu? Ali ujaci, ju mes ajiše ku voj ali ka sluga avostru. 28 Voj ac rāmas ku minji pām ānširkalurlje amelji. 29 Kum mu dat Tata amnov kraljevstva mijā, aša isto, ju voj da avovā, 30 pravo sā mānkāc šā sā bijec la masa ame ām kraljevstva ame, šā sā šādec pā prijestolje, sā sudulec pā dvanaest plemurle dā Izrael." 31 Isus u zās: "Šā tu Šimun, Šimun, punji ureći! Sotona u šijirut dopuštenje sā vā iskušulaskā ka pā pšenicā ām sito. 32 Ali ju mam arugat pāntru činji, dā ānkrīdala ata sā nu kadā. Šā tu trābā sā āmbālurec ām vjerā pā fraci atej kānd vī ām napoj la minji." 33 Petar u zās: "Domnje ju mes spremam sā mā duk ām čemicā šā sā mor ku činji!" 34 Isus u āntors vorba: "Lasā mā sā ac zāk kā kukošu no kukuruzu astās majnti dā šje tu mi tāgādi ām tri rāndur kā nu mā kunošc." 35 Isus jarā lju āntribat: "Kānd vam mānat afarā fār dā dibularuš šā fār dā tāšč, ili cipiliš, arec ām šjeva ka potreba?" Jej u zās: "Nu." 36 Ali jāl u svatīt: "Maj mejnkuļo, dakā avec dibularuš jec ku voj, šā isto aša šā taška šā dakā nu aj mač vindī ūbac šā kumpārā mač." 37 Kā sigurno trābā sā sā ispunulaskā šje are skris dā minji, anume: "Jāl are smaratit dā zločinac"-isto šje u zās proroci dā minji trābā sā sā ispunulaskā." 38 Atunjej ur zās: "Ujtāči Domnje, noj avenj doj mačur." Jāl u āntors vorba: "Aku āj dāstul ku asta svat." 39 Isus u mers aku la Planina dā maslinur, kum ave jāl običaj sā fakā, šā učenici aluj ur vinjut ku jāl. 40 Kānd u vinjut jāl pā lok, jāl u zās alor: "Arugāčavā dā aje sā nu kādec ām kušnāj!" 41 Jāl su maknulit āndārāt dā la iej aša

dă parči ka kum aj vărli petră, šă u kăzut pă dinuc, ješć tu Krist." Jăl u āntors vorba: "Să vă spuj nu mac šă să aruga. 42 Jăl u zăs: "Tata, dakă tu găndeşč ănkredî, 68 šă să vă ăntreb pă voj dă Krist, voj nu ac je kljištarusta dă patnjă dă la minji! Jară nu fijă ame ăntorşii vorba. 69 Aku maj menkulo ju, Fişoru alu vojă mar ata fijă făkut!" 43 Atunşje andalu dăm nor Omuluj, uj fi ăm pučeri pă desna parči dă măna lu u vinjit šă lu ămbălurit pă jăl. 44 Kum are ăm mari Dimizov." 70 Šă jej toc ur zăs, "Atunşje tu ješć Fişoru mukur jăl šă maj tari să aruga. Šă znoju aluj su făkut alu Dimizov?" Šă jăl u āntors vorba: "Da baš kum ăm kaplijcur, dă sănži kura pă pămănt. 45 Atunşje zăşjec! Ju mes!" 71 Atunşje jej or zăs: "Şefălj dokazur Isus su skulat dăm aruguminică šă u mers ăm napoj la maj mult nji trăbujă? Noj săngur anj auzăt dăm gura apostoli aluj. Jăl lju aflat kum să kulta činjic dă žalji. aluj!"

46 Aşa jăl lju zăs: "Adăşje vă kulkăcă? Skulăcăvă šă arugăcăvă să nu kădec ăm kuşnjă!" 47 Isus inka svite kănd ur vinjit mulc ominj. Jej ur vinjit dă pă jăl. Unu dăm jej are šă Juda unu dăm dvanaest (12) apostolur. Jăl u vinjit dă apropi la Isus šă lu surutat ăm ubraz. 48 Ali Isus ju zăs aluj: "Juda, izdaleşč pă minji, Fişoru alu Omuluj, ku surutala?" 49 Apostoli kănd u văzut şje su dogodulit jej ur ăntribat: "Domnu, să nji băčenju ku mačurlje?" 50 Šă unu dăm jej u luvit ku maču pă sluga lu popa mari, šă ju tijet ureče. 51 Isus u zăs: "Dăstul, nu maj vă băče!" Jăl u pus măna pă urecī šă lu iscjeililit. 52 Atunşje Isus u zăs lu mar popur šă lu străža dă Hram, šă lu bătărnji kari ur vinjit afară protiv dă jăl: "Ac vinjit ku mačur šă ku palicur ka pă buntovnik?" 53 Nikad nac rădikat njiš zježiju protiv dă minji kănd arem ku voj ăm totă ză ăm Hram. Aliaku ăj vreme avostră šă să vladalaskă tama." 54 Atunşje jej lor apukat pă Isus, lor dus ăndărăt šă lor dus la kasa la maj mari popă. Petar sljedile pă dăparči. 55 Fok ur făkut ăm sredina dă udvar, šă kum šăde lume akulo, Petar u vinjit ăntri jej. 56 Una tănrăru sluškinja lu văzut kă řădi ăm lumina dă fok, u mucăt pă jăl tari šă u zăs dă pă aje: "Omusta are ku jăl isto." 57 Ali jăl u tăgădit šă u zăs: "Nu, ju nu mes. Ju nu ăl kunosk pă jăl!" 58 Nu mult dă pă aje altu om lu văzut šă u zăs: "Spunji! Tu ješć unu dăm jej!" Ali Petar u āntors vorba: "Ju nu mes!" 59 Hundiva unu šas dă pă aje altu om uporno tvrdăle: "Sigurno, asta om are ku jăl, kă jăl ăj Galilejac!" 60 Ali Petar u zăs: "Ju nu ſcuv dă şje sviteşč!" Šă točno atunşje kănd inka svite, kukošu u kukuruzăt. 61 Domnu su āntors šă su ujtat pă Petar. Šă vorbilje lu Domnuluj ur vinjit ăm napoj la Petar, kum u zăs jăl: "Majnti dă şje kukošu u kukuruză astăs tu mi tăgădi pă minji ăm tri răndur." 62 Šă Petar u mers afară šă plăngănt tari. 63 Ominji kari ăl păze pă Isus ăs făşje şjuf dăm jăl šă ăl băče. 64 Jej ur pus fljancă pă oč, ăl luve ăm ubraz šă să akăca dă jăl: "Ajde prorokuleşč! Spunji nji şjinji ču luvit ăm ubraz?" 65 Šă jej alu Isus ur zăs maj mulci urăči vorbi. 66 Dă răkorii ăm alta ză, bătărnji, una ku mar popur šă učitelji dă zakonu alu Mojsije, ur adus pă Isus ăm nenče dă suđu alor. 67 Jej ur zăs: "Spunjinji dakă

23 Toc kari as re dio dă sud sor skulat šă lor adus pă Isus la Pilat. 2 Šă jej sor apukat să adukă optužbur protiv dă jăl: "Noj anj aflat kum strikă pă lumi. Jăl u zabranalit să să plăčaskă porezu lu Caru dă Rim. Jăl tvrdăleşči kă jăl ăj Krist Car." 3 Pilat lu ăntribat: "Ješć tu Car dă Židov?" Isus u āntors vorba: "Da kum aj zăs tu." 4 Pilat u zăs atunşje lu mar popur šă lu gărmadă dă lumi, "Ju nam aflat njimika dă şje laš optužuli šă suduli." 5 Ali jej šă maj tari navalale: "Jăl bunuleşči pă toc pă pămăntuanostru. Su apukat să ănveci ăm Galileja šă u vinjit ăm Jeruzalem." 6 Kănd u auzăt Pilat kă să sviteşči dă Galileja, jăl u ăntribat: "Ăj omusta dăm loku Galileja?" 7 Kum are informiran Isus pripadale alu autoritetu lu Herod, Pilat lu mănat la Herod kari are ăm Jeruzalem atunşje. 8 Herod are fălos kă veđi pă Isus. Kă dă mult gănde să ăl vadă pă Jăl daje kă u auzăt mult dă jăl, šă Herod să nadale kă lu vide să fakă čudur. 9 Herod svite mult, ăntriba mulci, ali nu ju fost āntorsă njiš una vorba. 10 Mar popur šă učitelji dă zakonu alu Mojsije asre isto akulo šă jej ur zăs tari mar optužbur protiv dă Isus. 11 Atunşje Herod šă stražurje aluj ăs făşje şodă dăm Isus šă ăl făşje bulănd. Jej lor ămbrăkat pă jăl ăm haljinur dă Car šă lor mănat la Pilat. 12 Šă ăm aje ză Pilat šă Herod kari asre dužmanj aku asre urtaš. 13 Atunşje Pilat u čimat una pă mar popur šă pă alcii vodur kari as re židovi šă pă gărmadă dă lumi. 14 Jăl lju zăs: "Voj ac adus pă omusta kă bunule pă lumi ali ju vă uvjerălesk kă kănd ăl ispicem nam aflat njiš şefălj krivică am jăl. Jăl nu ăj duvină njiš dă una krivică dă şje ac optužulit. 15 Njiš Herod nu aflat njimik ăm jăl, kapu lu mănat ăm napoj la noj. Jăl nofăktu njimika să zavredilaskă kaznă dă morči. 16 Ju uj da să ăl bičalaskă benji benj šă luj slăbuza." 18 Ali jej ur mužijt ăm grupur tari, "Ăndărăt ku omusta! Noj gădenjen să ăl slăbož pă Baraba!" 19 (Baraba are ăm čemică kă bunule pă lumi ăm Jeruzalem šă u amurăt.) 20 Pilat daje gănde să slăbodă pă Isus šă aşa lju svătit alor ăm napoj, 21 Ali jej tot ur mužijt maj tari: "Punjecăl pă krušji! Punjecăl pă krušji!" 22 Atunşje po treći rănd, jăl lju svătit alor: "Adišje? Spunjecăm

še rov u fākut omusta? Ju nu pot afla njimik rov sā u zās Isus asta, jāl u murit. 47 Kānd u vāzut asta zaslužulaskā morči. Aša luj dā sā āl bičalaskā šā kapetanu šje u fost, jāl u slavalit pā Dimizov kum u atunše lāsa sā fugā." 23 Ali jej mužje šā maj tari, zās: "Omusta are sigurno pravedan!" 48 Šā totā lume šā zahtjevale sā āl puja pā kruši. Šā napokon jej kari sor akuljes sā vadā kum lor punji pā kruši, kānd ur kāpātat šje gānde. 24 Pilat u dat zapovjed sā sā ur vāzut šje u fost, ur mers akasā šā āš bāče dā žalji faktā kazna šje ur zahtjevalit jej. 25 Aša ām tokmā ku čepturlje. 49 Ali toc kari āl kunušće pā jāl una ku zahtjevula, jāl u slābuzāt dām čemicā pā om šje u mujerilje kari ur vinjiti ku Isus dām Galileja stāče šā sā rādīkat bunā šā u amurāt ali jāl u āntors pā Isus la jej ujta dā dāparcī. 50 Are om šje sā čima Josip. Jāl are sā āl puja pā kruši. 26 Šā kum lor dus āndārāt pā član dā mari sud dā židov. Bun om šā pravedan 51 Isus, jej ur apukat pā om šje sā čima Šimun, dām kari no dat pā prav la odlukurije šje ur fākut ku Isus. varušu Cirena, kari vinje akasā dām sat. Jej ur pus Jāl are dām Arimateja, unu varuš la Judeja šā are krušje pā jāl sā dukā ām loku lu Isus. 27 Multā lumi āl dām unu kari aščipta sā vijā kraljevstvo lu Dimizov. sljedile pā Isus sā mujer kari plānžje šā žalale pā 52 Omusta u mers la Pilat šā lu āntribat dakā poći jāl. 28 Isus su āntors la jej šā lju zās: "Mujerilje dām kāpāta tela lu Isus. 53 Josip u lot žos pā Isus dā pā Jeruzalem, nu plānžjec pāntru minji, mar plānžjec kruši šā lu ānvālit ām plahtā. Šā lu pus ām gropā pāntru voj šā pāntru kupiji avoštiri. 29 Kā anume u šje are sklesalitā dām petrā ām kari inka njime no vinji vremi kānd ur zājsi lume, 'Blagoslovuliči šās elje fost āngrupatā. 54 Zuva dā pripremā are šā zuva dā kari nikad no ar avut sā injimilje kari nikad nor purtat sāmbāta vinje. 55 Mujerilje kari ur vinjiti ku Isus dām kupij sā cāčalje kari nikad nor avut lapci ām jelji!" 30 Galileja isto āl sljedile. Jelji ur vāzut gropā, šā kum Lume sor apuka atunše sā zākā lu planinur: 'Kādec are tela aluj postavalitā. 56 Aša ur mers ām napoj žos pā noj!' šā lu īdalur: 'Astupāčanji!' 31 Kā dakā šā ur pripremilit uloj šā parfemur sā ungā tela alu faši dastafelji stvarur lu ījemnjilje verž, šje nar puće Isus, ali pā zuva dā sāmbāta jej sā odmarale dā pā sā peci uskat?" 32 Akulo asre isto doj alci, amāndojo zapovjed alu Mojsije.

kriminalci kari trābā sā fijā pus pā krušji sā mori ku

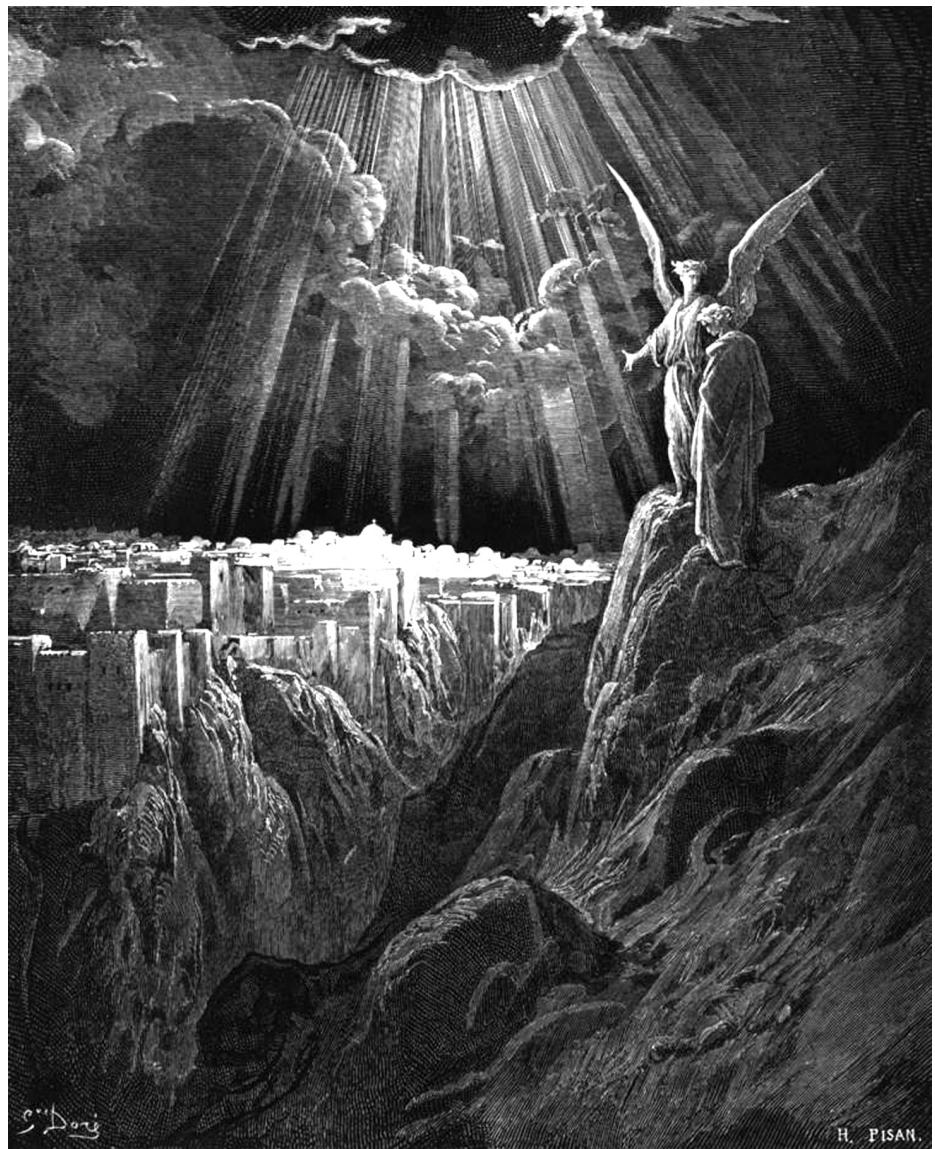
Isus una. 33 Känd ur vinjiti pă loku šje să cîma osu dă kap, jej lor apukat šă lor pus pă krušji, una ku doj kriminalci, unu pă desna, unu pă ljeva parče aluj. 34 Šă Isus u zăs: "Tata Dimizovu amnjov, jartâlji kă jej nu šćijâ šje fašji." Šă vojnici ur skos kockă să sâ āmperci dâm coljilje aluj äntri jej. 35 Lume stâcăe sâ sâ ujta; šă vladarur asre akulo šă āl răde: "Jăl u spasalit pă alcî. Aku dakă aj Krist, akuljes dă la Dimizov, lasă sâ sâ spasalaskă sângur!" 36 Kătanjilje isto aš făşje šuf dâm jâl. Šă jej ur vinjiti šă u āmbijet aluj ucăt. 37 Jej ur zăs: "Dakă ješc tu Caru dă Židov, spasalešcîci pă činji sângur!" 38 Sus la kap are skris: "Asta aj Caru dă Židov." 39 Unu dâm eje kriminalc kari aš re puš pă krušji ku Isus āl vredile šă jâl u zăs: "Dakă ješc tu Krist, atunše spasalešcîci, šă pă noj isto!" 40 Altu kriminalac lu mužjiti pă elși šă u zăs: "Nu ci frikă dă Dimizov? Tărpălešc ista kazna ka jâl. 41 Tu šă ju šćenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kăpătat kaznă dă lukrurlje relji, ali omusta no făkut njimika." 42 Atunše ju zăs lu Isus: "Isuse, āngăndešcîci tu dă minji känd vi vinji ām kraljevstva ata." 43 Isus ju zăs ām änțurșjală dă vorba: "Anume, ju āc zăk: astăs vi fi ku minji ām Raj!" 44 Känd are hundîva dâmnjaza, are änțunjerik äntręg pămăntu păñ ām tri (3) šasur. 45 Sorilje are änțunjerik, šă feringa ām Hram su tjet pă pola. 46 Atunše Isus u plâns ām graj tarî šă zăše: "Tata ām mănjilje atelji ju puj duhu amnjov." Känd

24 Elši zuva dā sāptāmānā, are duminička, tari dā
diminjaca mujerilje ur mers la gropā, šā adušē
ulo ku miroš ſje ur pripremit. **2** Jej ur aflat petrā kā
u fost āntorsā āndārāt dā la gropā. **3** Kānd ur tunat jej
nor aflat tela lu Domnu Isus. **4** Šā atunſje, kānd inka
stāče akulo ām ſok, ujtācī! Doj ominj stāče lāngā jelji
ām colji ſje svitlāze. **5** Mujerilje sur ānfrikuſat tari,
kapu sur poklonulit pān la pāmānt ku ubrazu šā ominji
lјor zās: "Adiſje kutāc pā om ām kust āntrā ominj
morc? **6** Jāl nuj ajiſe. Jāl u uskrsnulit! Āngāndecāvā
ſje vu zās jāl kānd are inka ām Galileja: **7** 'Trābā
ju Fiſgoru Omuluj sā fjuv dat ām mānjlile lu ominji
rej šā sā mā puji pā kruſji daje sā uskrsnulaskā pā
treća (3) zā.' **8** Atunſje jej sor āngāndit dā vorbilje
aluj. **9** Kānd sor āntors dā la gropā kutotu asta ur
spus alu jedanaest (11) apostolur šā alu toc. **10** Jelji
as re Marija dām varušu Magdala, Ivana šā Marija,
mumāſa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. **11** Ali
puvešće alu mujeriljelje lju su vāzut alu apostolur kā
svite bulunzemī, dā aša nu ljur ānkrizut. **12** Ali Petar
su skulat šā u aljirgat la gropā. Akulo u stat sā sā ujci
ām nontru, šā u vāzut numa plahtā. Atunſje u mers
ām napoj hundi are šā sā āntriba ſje u fost aje. **13** Ām
aje ista zuva doj (2) učenikur māržje ām lok Emaus,
jedanaest (11) kilometara dām Jeruzalem. **14** Jej svite
una ku alt ſje u fost. **15** Atunſje kānd svite šā kānd sā
āntriba dā kutotu aje, Isus sāngur u vinjut šā umbla ku

jej. 16 Ali alu oči alor are uskratalit sā nu āl kunoskā inka nu ānkriđe, šā sā čudule. Jāl lju zās: "Avec ajiše pā Isus. 17 Isus lju ātribat pā jej: "Šā šje raspravljalec šjeva dā mānkat?" 42 Jej jur dat aluj dārab dā pešći aša iskreno kānd umblāč?" Šā jej or stat trišć. 18 Unu fript. 43 Isus u lot šā u mānkat ām nenēc alor. 44 dām jej, unu kari sā čima Kleofa, ju āntors vorba: Isus lju zās: "Asta āj aje šje ju vā svitem avovā kānd "Ješć tu jedini stranac ām Jeruzalem kari nu ščijā šje arem inka ku voj: kutotu stvarurlje kari dā minji as u fost ajiše ām zadnji par zālij?" 19 Isus u ātribat: re skrišā ām zakonu lu Mojsije, šā ām kenvijurje dā "Šje u fost?" Jej ur āntors vorba: "Dā kutotu šje su prorokur šā ām Psalmur trābuje sā sā ispunulaskā." dogodulit ku Isus dām Nazaret. Jāl are Prorok, om 45 Atunše jāl lju dāsvākut gāndurlje alor sā potā sā bālour ām djelur, šā ām vorbi ām njenēc lu Dimizov, prišepi svāntā kenvija. 46 Jej u zās: "Asta āj skris šā la lumi. 20 Mar popur šā anoštři poglavarur lor dat ām svāntā kenvijā: kā Krist trābā sā patalaskā šā sā sudulaskā pā Isus pā morči, šā jej lur pus pā krušji! sā uskrsnulaskā dām morc pā treća (3) zā. 47 Isto 21 Noj nji nadalenj kā āj jāl ala unu kari u otkupili aša ānkājalā šā jirtala dā grehur ar trābuji sā fijā Izrael. Šā astās āj treća (3) zuva dā atunše. 22 Ali propovjedaliči ām numilje aluj alu toči naciijurje aša pā aje kutotu orikicí mujer dām grupa anostrā nju Dimizov lju jirta grehurlje alor, šā sā sā apušji elši iznenadalit benji benj. Dā rākori dā diminjacasta jelji ku propovjed ām Jeruzalem. 48 Voj ščec svedoci ur mers la gropā. 23 Jelji nu ur aflat tela aluj, mar ur dā stvarurlješće. 49 Šā ju uj mānā žos pā voj Duh vinjiti ām napoj sā nji zākā kā ur vāzut vizijā dā andejl svānt šje Tata amnjov u igirit. Ali rāmānjec ajiše ām dā kari ur zās kā Isus āj ām kust. 24 Orikic dām grupa varuš pān šje nu vic fi āmbrākac ku pučeri dā sus!" anostrā ur mers la gropā sā vadā šā ur aflat kum 50 Isus lju dus dā apropi ām lok Betanija. Jāl u rādikat ur spus mujerilje ali nu lor vāzut pā jāl." 25 Šā Isus mānjilje ām sus sā lju blagoslovulit pā jej. 51 Šā kānd lju zās: "O voj ominj bulānž šā ām sufličilje avoštři lji blagoslovule pā jej, jāl u fost rādikat šā dus sus ām nu ščec spremni sā ānkrīdec šje ur zās proroci! 26 nor. 52 Jej sā klanjale la jāl, šā ku fulušuje mari sur Nar trābuji Krist sā patalaskā dā toči stvarurlješće āntors ām Jeruzalem, 53 sā ām Hram cijelo vreme āl šā atunše Dimizov sā āl proslavalaskā?" 27 Jāl u blagoslovule pā Dimizov.

spus maj menkulo šje are zās dā jāl, ām toči svānti kenvijur; su apukat ku Mojsije šā pām toc Proroci.

28 Kānd ur vinjiti dapropi ām lok hundi māržje, Isus su arātat ām namjerā sā mergā maj menkulo. 29 Ali jej lor nagovorulit sā rāmāji. "Rāmānji ku noj; mar āj kasno. Zuva āj mar gata." Atunše jāl u mers ām nontru sā rāmāji ku jej. 30 Atunše kānd are ku jej la masā, Isus u lot pitā, u blagoslovulitu šā u rupt ām dovā šā lju dat alor. 31 Aku oči alor puće sā vadā, šā jej lor kunuskut, šā dā pā aje Isus u nestalit. 32 Šā jej ur zās una la alt: "Nu nji arđe sufličilje anoštři kānd svite jāl ku noj pā kalji, šā kānd nji objasnale jāl svāntā kenvijā?" 33 Atunše jej sor skulat šā ur mers ām napoj ām Jeruzalem. Akulo ur aflat pā jedanaest (11) apostolur una pā kupā, šā pā orikic alcī ku jej. 34 Ešće lјor spus: "Domnu anume u uskrsnulit, šā su arātat la Šimun." 35 Doj (2) učenikur ur spus šje ur pācāt pā kalji, šā kum lor kunuskut kānd u rupt pita. 36 Čak šā kānd svite dā aje šje ur pācāt, Isus stāče akulo āntrā jej šā jāl lju zās: "Putuljalā fijā ku voj!" 37 Jej as re zubunjic šā ānfrikušac kā jej gānde kā veđi duh. 38 Ali Isus u zās: "Adišje vi frikā? Šā adāšje vinji sumnjur ām sufličilje avoštři? 39 Ujtācāvā la pišjorilje amelji šā la mānjilje amelji! Ujtācāvā ju mes! Punjec mānjilje šā uvjerilecāvā, kā duh nari karnji šā osā kum viđec kum ju am." 40 Kānd u zās asta jāl lju arātat mānjilje šā pišjorilje. 41 Ali dā fālušuja mari, jej

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând:

'Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei,
iar ei vor fi poporul Lui. Și Dumnezeu Însuși va fi cu ei.'

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aïdios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

aiōnios

John 10:28	Mark 9:45	Psalms 116:3
John 12:25	Mark 9:47	Psalms 139:8
John 12:50	Luka 12:5	Psalms 141:7
John 17:2	James 3:6	Proverbs 1:12
John 17:3		Proverbs 5:5
Acts 13:46		Proverbs 7:27
Acts 13:48	Matthew 11:23	Proverbs 9:18
Romans 2:7	Matthew 16:18	Proverbs 15:11
Romans 5:21	Luka 10:15	Proverbs 15:24
Romans 6:22	Luka 16:23	Proverbs 23:14
Romans 6:23	Acts 2:27	Proverbs 27:20
Romans 16:25	Acts 2:31	Proverbs 30:16
Romans 16:26	1 Corinthians 15:55	Ecclesiastes 9:10
2 Corinthians 4:17	Revelation 1:18	Song of Solomon 8:6
2 Corinthians 4:18	Revelation 6:8	Isaiah 5:14
2 Corinthians 5:1	Revelation 20:13	Isaiah 7:11
Galatians 6:8	Revelation 20:14	Isaiah 14:9
2 Thessalonians 1:9		Isaiah 14:11
2 Thessalonians 2:16		Isaiah 14:15
1 Timothy 1:16	Revelation 19:20	Isaiah 28:15
1 Timothy 6:12	Revelation 20:10	Isaiah 28:18
1 Timothy 6:16	Revelation 20:14	Isaiah 38:10
2 Timothy 1:9	Revelation 20:15	Isaiah 38:18
2 Timothy 2:10	Revelation 21:8	Isaiah 57:9
Titus 1:2		Ezekiel 31:15
Titus 3:7		Ezekiel 31:16
Philemon 1:15	Genesis 37:35	Ezekiel 31:17
Hebrews 5:9	Genesis 42:38	Ezekiel 32:21
Hebrews 6:2	Genesis 44:29	Ezekiel 32:27
Hebrews 9:12	Genesis 44:31	Hosea 13:14
Hebrews 9:14	Numbers 16:30	Amos 9:2
Hebrews 9:15	Numbers 16:33	Jonah 2:2
Hebrews 13:20	Deuteronomy 32:22	Habakkuk 2:5
1 Peter 5:10	1 Samuel 2:6	
2 Peter 1:11	2 Samuel 22:6	
1 John 1:2	1 Kings 2:6	
1 John 2:25	1 Kings 2:9	
1 John 3:15	Job 7:9	
1 John 5:11	Job 11:8	
1 John 5:13	Job 14:13	
1 John 5:20	Job 17:13	
Jude 1:7	Job 17:16	
Jude 1:21	Job 21:13	
Revelation 14:6	Job 24:19	
	Job 26:6	
eleēsē	Psalms 6:5	
Romans 11:32	Psalms 9:17	
	Psalms 16:10	
Geenna	Psalms 18:5	
Matthew 5:22	Psalms 30:3	
Matthew 5:29	Psalms 31:17	
Matthew 5:30	Psalms 49:14	
Matthew 10:28	Psalms 49:15	
Matthew 18:9	Psalms 55:15	
Matthew 23:15	Psalms 86:13	
Matthew 23:33	Psalms 88:3	
Mark 9:43	Psalms 89:48	

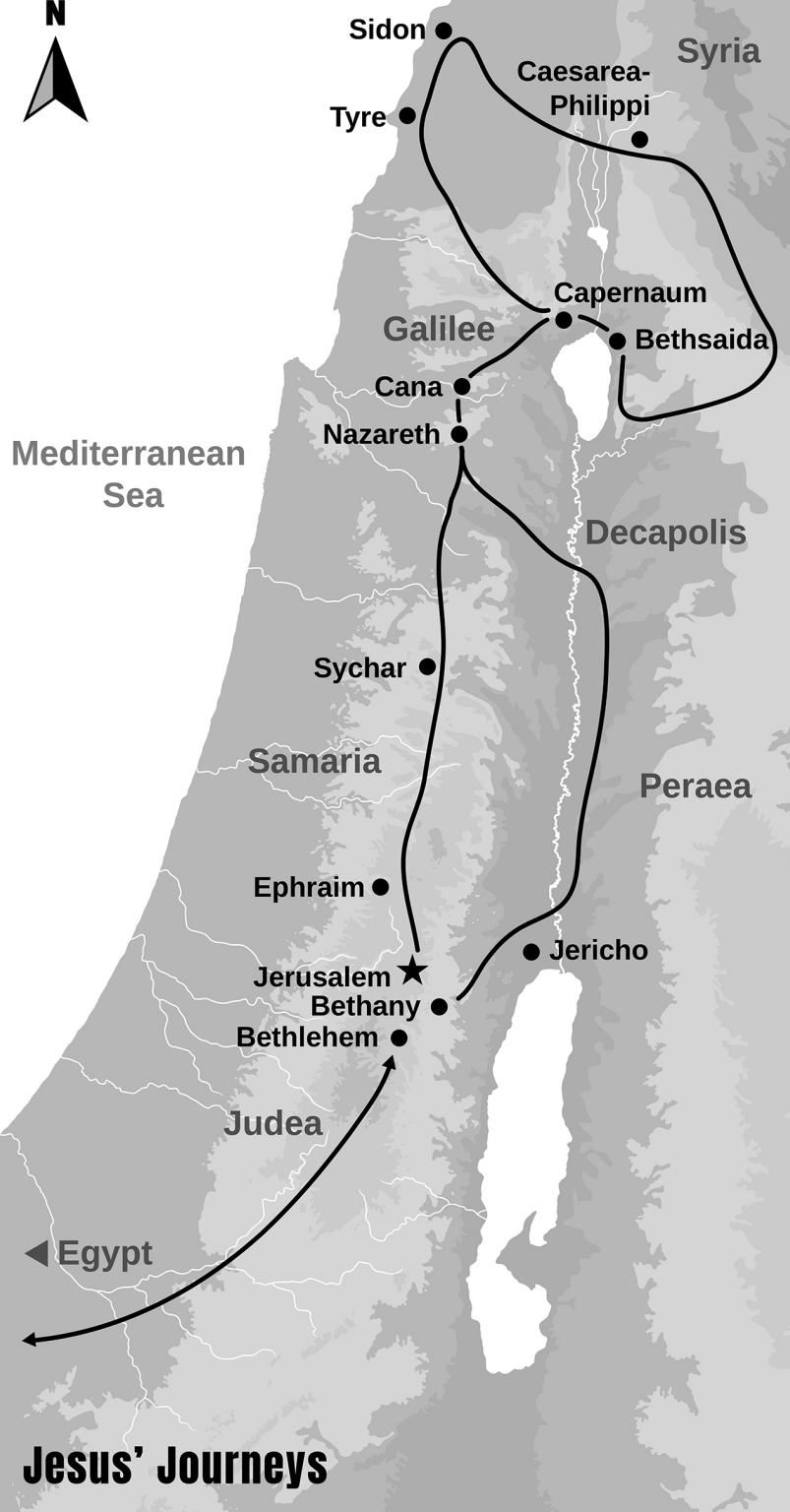
Abraham's Journey

Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se duce într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evrei 11:8

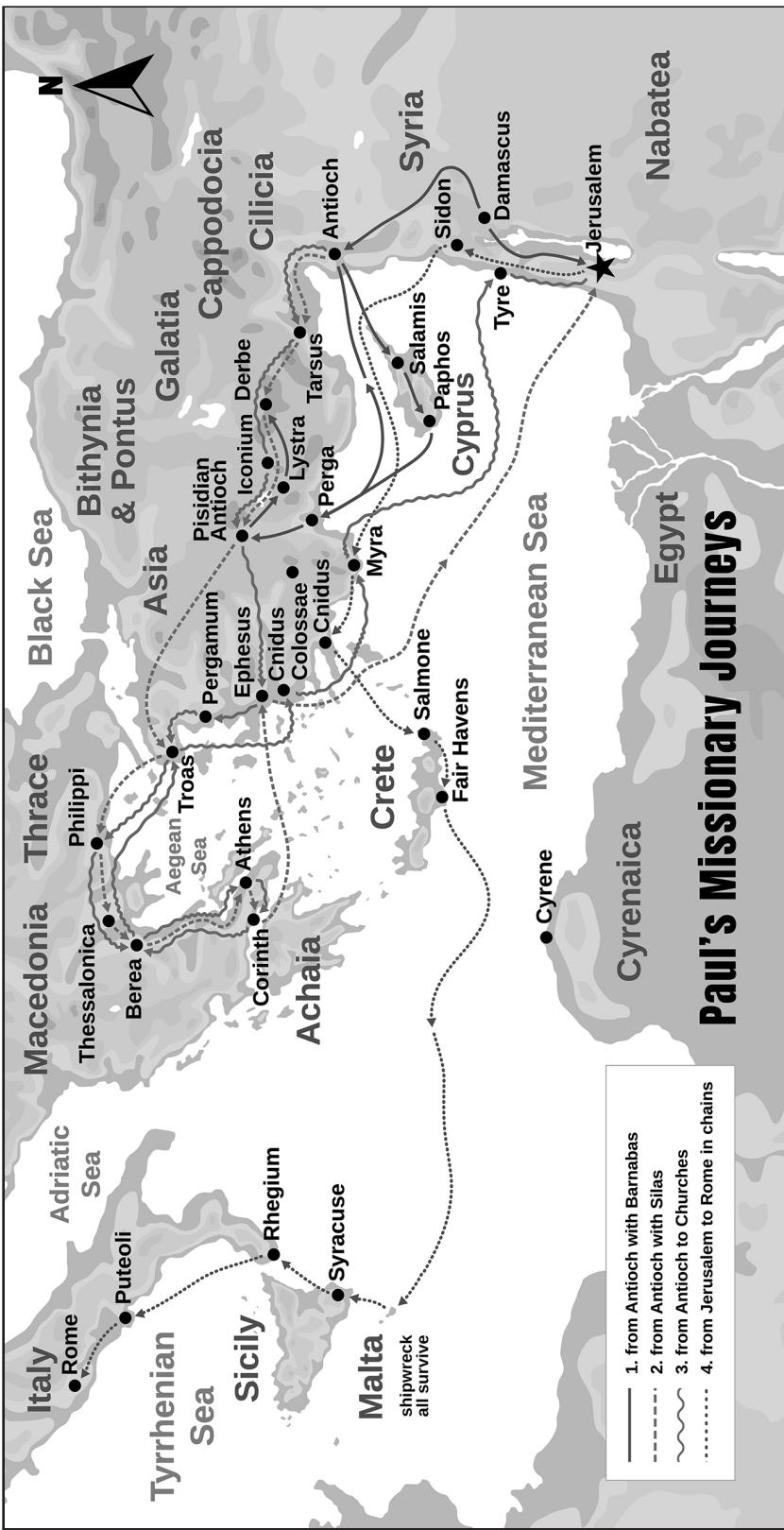
Israel's Exodus

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu l-a condus prin țara filistenilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis:
‘S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte război’ - Exodul 13:17

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-și dea viață ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Paul's Missionary Journeys

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus de departe pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destin

Bayash at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Prin urmare, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19

